

„Kanadai Magyar Ujság”
 egyike a „KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL”
 Kanada és az angol birodalom legterjedtebb, vezető magyar hetilapja amely mindenkor szívesen közli a magyarországi híreket és a kanadai politikai eseményeket. A lap minden honfitársunk számára.
 Előfizetési díj egy évre: \$3.00. Az Őszárába és a téli hónapokra egy évre \$4.00. Szerkesztőség és kiadó: hivatal: 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man.

Kelet- és Nyugat

Kanadai Magyar Ujság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

„Canadian Hungarian News”
 Combined with the “CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL”
 An Independent Weekly Published in the Magyar Language. Circulating in all the Provinces of the Dominion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire.
 Editorial Offices and Printing Plant: 375 Hargrave St., WINNIPEG, Man.
 Yearly Subscription \$3.00 to Foreign Countries \$4.00

VOL. IX. EVFOLYAM 375 HARGRAVE ST. WINNIPEG, MANITOBA, 1932. JANUÁR 14 CSÜTÖRTÖK No. 2 SZAM

TRAGIC DAYS IN A CITY OF ROMANCE

SYMPATHY TOWARDS BRITAIN GROWING IN HUNGARY—A COUNTRY IN THE THROES OF A SILENT PANIC—BUDAPEST, CAPITAL OF A WARM-HEARTED PEOPLE DESCRIBED

by Charles Henry Meltzer, world-famous traveller and writer, in an article published in "The Daily Mail", London.

Hungary, perhaps the most sorely tried of all sufferers through the World War, is on the map again. No one at all conversant with international politics believes — in Hungary at all events — that the recent pronouncements of Borah, Ramsay MacDonald, and Mussolini were mere coincidences.

Three months ago, when, after a year spent in the United States, I reached Budapest, my knowledge of conditions in this country was as slight as that of most outsiders. Once, in my youth, I had met Louis Kossuth, then an almost forgotten exile in Turin. My only contact with that hero had inspired in me an interest in his nation. It had to me a strange, romantic appeal, due maybe less to its fights for freedom in modern times than to the legends of its struggles with the Turks and its picturesque customs.

As to the war, it had seemed to me that Hungary was more sinned against than sinning, a victim of the German domination, forced by circumstance to make common cause with the Central Powers. There were sentimental links between the Western lands and Hungary. There may have been no ardent love for France, and, till lately, there was surely less for Italy. But instinctively and honestly, the Magyar heart went out to Britain and America at all times. In both countries Hungarians saw and at this moment see, the apostles of Liberty.

To be an educated Englishman is to possess a passport to the respect and goodwill of every Magyar. Of this, within the past few weeks, I have had many proofs. Not even the cruel partition of the country by the Treaty of Trianon has killed the sympathy with which England had been regarded here.

Conditions here just now are quite chaotic. The government itself is handicapped by adverse conditions. It staggers under the burden of its indebtedness. The partition of the country has robbed Hungary of its wealthiest provinces. It is starving not only for raw materials, but for want of capital and trade. One must have lived here and observed all that is happening in the streets, the homes, factories, and shops of Budapest to realize the appalling misery of the people, largely due to the merciless dismemberment of the country and the consequences of this unwise dictate of the Trianon Treaty. To quote a Magyar poet, "Hungary is in the throes of a silent panic" — grim and dangerous to whole Europe, and perhaps the whole world.

One day last week I saw a worker, without work, flop on the bench, on the Andrassy-ut, in a dead faint. He has been famished for two days and had tried to commit suicide. The bystanders, though poor, took up collection for him. They have warm hearts here in "Magyarország", as they call their own country in Hungarian. Still the fight for life is bitter, tragic, merciless. What will the future bring with it when nearly half of the population is unemployed and thousands are starving?

The powers have made ruthless economy their slogan. All government subsidies have been lowered. Salaries and wages have been reduced all over the country. The exportation of money has been forbidden. Another decree has compelled all the newspapers and periodicals to diminish their size. And gradually a Chinese Wall is being built round this unhappy and distracted, but still brave and generous land by its neighbours: the ill-famed Little Entente.

Surely, even amid her own heavy troubles, England should be able to sympathize with the agony of this nation! ... Unless something is done quickly by the wise statesmen of the West and North and South, the near future of this small, but important portion of the continent may spell havoc to the rest of Europe.

Sajtó-előadásokat rendez lapunk Keleten

TELJESEN INGYENES ELŐADÁSOKKAL KEDVESKEDÜNK KELETKANADA MUNKANÉLKÜLI MAGYARJAINAK — EGYÜTT AZ ANGOLOK KÖRÉBEN IS ÖREGBITENI KIVÁNJUK A MAGYARSÁG BECSÜLETÉT

A kanadai „Nemzeti Közművelődési Tanács (National Council of Education)” felkérésére a „Kanadai Magyar Ujság” egy több ezer láb hosszú gyönyörű filmet mutat Keletkanada nagyobb városában, melyet honfitársaink teljesen díjtalanul élvezhetnek majd végig a meghatározandó előadás napokon. Mára a film páratlan egész Szakamerika területén. Az Őszárá legkiválóbb szakemberei hónapokon keresztül legjobb tehetségeiket vetették latba, hogy a magyar nép jellegzetességeit, a magyar vidék ezernyi báját és a főváros szépségeit, valamint felbecsülhetetlen értékű kulturális műkincsét felvételekkel a külföldi számára megörökítsék.

Tekintettel a mai nehéz viszonyokra, a kanadai Közművelődési Tanács az idén nem tudja azon eredeti tervét végrehajtani, hogy a csodás szépségű filmet Montrealtól Vancouverig Kanada legnagyobb mozgófilm házaiban bemutassa. Eppen e célból a nagyobb városok magyar társadalmára, a „Kanadai Magyar Ujság”-on keresztül igyekszik megismertetni minél több helyütt a filmet, addig is, míg az eredeti terv értelmében egy „Magyar Filmhét” rendezésével az angol nagykövetség szívesebben is megismerkedhetik fajúknak maradó alkotásaival.

Miután a film csak a „National Council of Education” garanciájával, örökös áldozatok árán csak

MEGKAPJÁK-E A POOLFARMEREK AZ 1928-AS KÖVETELÉSEIKET?

A három prérítartomány pool-igazgatósága most véglegesen döntött az 1928-as utolsó pool-részlet ügyében, még pedig a gabonatermelők javára. 1928-ban ugyanis nem tudta a pool idejében értékesíteni a buzákat és ennek folytán az utolsó fizetési részlet kiutalása hátrahagyott szünetelt. A közbejött gazdasági válság következtében azután nem tudott a pool eleget tenni ezen kötelezettségének, ami fájdalmasan érintette a farmerek nagy részét.

Végül is elhatározta a pool igazgatósága, hogy most, miután az 1928-as búza sikerült tudadni, teljesíti az elmaradt fizetéseket de mivel időközben

Revolveres rablással gyanúsítanak egy magyart

Manitoba északi bányavidékének központjában, a Hudson's Bay vasútvonalon épült The Pas városban sajnos ismét magyar embert gyanúsítanak törvény-szegéssel, mint a „Free Press” tudósításából értesülünk. A rendőrség gyanúja szerint Tóth András honfitársunk különösen megjelenéséhez hasonló álarcos bandita január másodikán este 9 órakor revolverrel kezében berontott a helybéli állami szeszárudába és követelte a pénztár átadását. A halálra rémült alkalmazottak szó és ellenállás nélkül átadták a készpénztárt, mely közel száz dollárt, pontosan 97,75-t tett ki; az álarcos támadó ezután eltűnt akár a kámför.

A rendőrség természetesen a kapott személyleírás alapján azonnal nyomozást indított és a múlt hét elejére vizsgálati fog-

tént a bányavárosban. Devlin végig a házat, de mivel elbavagyan az esti szürkületben egyszerre csak megjelent egy álarcos bandita és a halálra rémült asszonynak revolverrel szegyezve, pénzt követelt. A betörtő vállalkozása szűrtal nem sok sikerrel járt, miután csak egy-két dollárt tudtak neki ad-

SIKLASSAL EMELKEDETT A LEVEGŐBE EGY VAKMERŐ PÍLÓTA

Az északsaskatchewan-i Prince Albertből olyan hajmeresztő pilóta-bátorságról érkezik hír, amilyet mindeddig alig merésztelt végrehajtani repülő. A Consolidated, azaz egyesült bányavállalatok érc-szakértője, „Bill” Jewett Fax nevű szerelő-jével együtt vizsgálatokat végzett a legutolsó lakott helytől több mint 300 mérföldnyire északra elterülő Coppermine folyó vidékén.

Közvetlenül mielőtt többnapos tartózkodás után visszatértek volna kiindulási állomásukra, a motor felmondta a szolgálatot és teljesen lehetetlennek mutatkozott, hogy a javítást ott kelljen az ősvadonban elvégezni. Noha a szerelő az ott található nyers részöl kezdte az egyik dugattyút támadt repedést, a repülőgépet szaladt ugyan

TELJESÜL A GAZDAK RÉGI KIVÁNSÁGA? ÜZEMBEHELYEZIK AZ „ARMSTRONG-ROUTE”-OT? — KÖZÖS VONALON OLCSÓBBAN SZÁLLITANA BUZAT A CNR. ÉS A CPR.

A válságos idők úgy látszik sok olyan problémát oldanak meg kedvezően, amire azelőtt aligha lehetett remény. Egész Nyugatkanada megfizette minden erejét és latbavette minden befolyását évekkel ezelőtt, hogy Winnipeg és Quebec közötti Grand Trunk Pacific vasútvonalat használják fel a keleti tengerparti kikötőkbe való gabonaszállításra. Hiába próbálták azonban meg mindent a farmerek szervezetei és képviselői: a közös kivánság mind a mai napig álom maradt.

Végül a vasutat hihetetlen veszteségei következtében s egyúttal az alacsony gabonárak visszahatásaként ma már maguk a vasúttársaságok is hajlandóknak mutatkoznak arra, hogy ezt az ésszerű tervet keressék meg. Legalábbis erre vall az a körülmény, hogy az

Nem találták az olasz bombák feladót

Az elmúlt tíz nap valóságos pánik uralkodott az Egyesült Államok nagyvárosainak olasz negyedeiben, miután ismeretlen gátlásból nem tudták Tóthra bizonyítani a revolveres támadást. A helybéli magyarság aggodva értesült az eseményről, annál is inkább, miután a „The Passon” mintegy két éve tartózkodó magyart mint az egyik bádogosgerék derék munkását ismerték.

Noha távirati érdeklődésünkre lapzártakozt az a felvilágosított kaptuk, hogy Tóth András honfitársunk még mindig a thérpasi rendőrség foglya, a gyanúsított magyar ártatlansága mellett vall az a körülmény, hogy január 7-én, múlt csütörtökön este újabb álarcos rablás tör-

RIASZTÓ HIREK OROSZORSZÁGBÓL

Az amerikai Associated Press január 8-iki kábeljelentése borzalmas vasuti szerencsétlenségről számol be, mely állítólag Moszkvától mintegy kilenc mérföldnyire északnyugatra történt. Hűbás-váltóállás következtében egy munkásvonat beleszaladt egy másik személyvonatba és azt valóságos kettéborotváltta.

Bár csupán a szovjet-kormány által engedélyezett hírek közli orosz lapok egyetlen sort sem írtak a katasztrófáról, a menekültek elbeszélése szerint kétségbeesett jelenetek játszódtak le a két zsúfolt vonaton. Egyesek szerint ötven, mások szerint közel száz volt a halottak száma és a hullákat tizenkét pozdorjává tört vasuti kocsi alól húzták ki.

Folyót varázsolnak elő Saskatchewan Szaharájában

Mint azt számtalan magyar farmer és farm-munkás a saját bőrén tapasztalhatta, a legzadagabb gabonatermő tartomány ugyiszlán teljesen tönkrement az elmúlt három esztendő száraz időjárása következtében. Egyes szakértők azt állítják, hogy ennek részint az erdő teljes kipusztulása, másrészt pedig a folyók vízhiánya az oka. Még a tudomány mai állása ellenére is tartja magát ugyanis az a régi hit, hogy az erdők és a folyók, illetőleg tavak vonzzák a csapadékokat.

Saskatchewan lakossága két ségbeesésében már számtalan megoldásra gondolt, míg végre is Bryant miniszter elnöklése alatt megalakult a szárazság-elleni bizottság. Ezuttal úgy látszik nemcsak végnélküli tárgyalásokkal akarják a kérdést megoldani, hanem komoly tervekkel lépnek a nagy nyilvánosság

Ki lesz az Egyesültek új elnöke?

Tul a határon már nagyban találgatják a legközelebbi elnök választás jelöltjeit. Több mint biztosra veszik, hogy a népszerűtlenné vált Hoover elnököt nem fogják többé jelölni a republikánusok és a legutóbbi napokban mind gyakrabban emlegetik Dawes londoni nagykövete nevét. Megerősíteni látszik ezt a találgatást, hogy Dawes bejelentette állásáról való lemondását, amit a leszerelési konferencián bizalmi megbízatásának eleget tett.

LEGUJABB HIREK

NEMETORSZÁG MEGTAGADTA A HADIADÓSSÁGOK további fizetését és ezáltal teljesen fejtette le állította az európai helyzetet. A kényes diplomáciai kérdést a 25-én kezdődő lausannei konferencián fogják megvitatni.

MEGHALT BLICKHARDT TIVADAR a legfőbb kanadai magyar telep, Kapevár községében álló plébános, aki közel egy évtizeden keresztül látta el a Melville-környéki telepek kath. magyarjainak lelki szükségleteit. A múlt csütörtökön este elhunyt szerzetesi lelküveti Father Blickhardt — a Dr. Sántha Pál szíveségből kopor távirati tudósítás értelmében — január 11-én helyezték örök nyugalomra. A végítészességen rengeteg magyar jelent meg a temetési szertartásán McGuigan reginal érsek vezette.

A MAGYARELLENES PROPAGANDA ismét tétőpontra hágott egész Kanadaszerte. A lapunk vezető helyén ismertettük torontói „The Globe” szerzőtől írt beszámolót a „The Winnipeg Evening Tribune” a csatlakozott a rágalmozók sorához, amikor az angliai „Manchester Guardian” nyelvőttögetéseinek ad teret hasábjain. Mutassuk meg a „KMU” angol cikkeit kanadai ismerősöknek és ne hagyjunk szegénybelyegyet sütni a homlokunkra!

KETTEN SZORNYPHALTAK, hárman életveszélyesen megsebesültek a Windsor melletti Maidstone ontáriói városka határában, amikor két automobil összeütközött. A múlt hét végén különösen rengeteg közlekedési szerencsétlenség történt Ontarióban, összesen 34 emberéletet követelt. — Saskatchewan és a másik két prérítartomány egyes vidékein ugyanakkor nagy hóvihár dúlt, szerencsétlenség azonban aránylag kevés fordult elő.

RENDJELEJ MEG LAPUNKAT A KATHOLIKUS „GRSZNEM” VAGY A REFORMATUS „FIGYELŐ” HAVI FOLYÓIRATOKKAL EGYÜTT \$4.00 HELYETT \$3.25 KEDVEZMÉNYES ELŐFIZETÉSI DÍJ BEKÜLDÉSE ELLENÉBEN!

A "GLOBE" ELVETETTE A SULKOT

Nem első eset Kanadában, hogy valamelyik angol lap nagyot akar mondani, avagy legalábbis valami különleges szenzációval akar kedveskedni olvasóinak a cselebből előveszi a magyar problémát, s a maga módja szerint ítélkezik élők és holtak felett. Mindaddig azonban megelégedtek azzal, hogy leginkább volt szövetségeseik, tehát eljensegink nótáját fújják. Akadt ugyan egy-két olyan cikk is, melyben kimagasló magyar egyéniségek nyilatkozata alapján amúgy szörmentében, mégis helyes irányban boncolgatta a magyar problémát: legtöbbször azonban a kanadai lapok tartózkodnak attól, hogy ebbe a "darázsészekbe" belenyuljanak.

Mint azt Kanada egyik legnagyobb napilapjának szerkesztője nyíltan megmondotta, a kanadai olvasóközönséget nem érdekli vajmi közelről a távoli Duna-medence ezernyi bajánata; emellett még számításhoz kell venni, hogy a háború alatt nem állottak kigyót-békát kiáltani ellenünk, hogy ezáltal az önkéntes jelentkezésekhez megfelelő hangulatot keltsenek. Így azután nehéz helyzetbe került a kanadai angol sajtó s miután jök — nekik fontosabb — kérdésben amúgy is kénytelenek voltak az idők folyamán köpönyeget forgatni, a magyar kérdés való megvilágításával nem tartották érdemesnek ismételt kockára tenni olvasóik bizalmát.

Ez nagyrészt az oka annak, hogy még a magyarbarát nagy angol lapok — különösen Lord Rothermere milliószámba közkézen forgó újságjai — sem éreztették a kívánt hatást a kanadai sajtóban, már ami a magyar kérdést illeti. Itt-ott, elvéve átvettek néhány szavas tudósításokat, melyek alapján gyaníhatta a kanadai olvasó hogy nem minden békeszerződés fénylik, ha megannyira aranyak is kiáltották ki annakidején. Nem zárkóztak fel természetesen annak közlésétől sem, amikor egyes magyar telepek vagy intézmények tiltakoztak a trianoni hóhér-béke ellen; viszont óvatosan tartózkodtak mindaddig attól, hogy az Óhazáról ugynevezett "feature" cikkeket, illetőleg szenzációs helytudosításokat közöljenek az Európába kiküldött tudósítóik tollából.

Ezt a jeget azután a torontói "The Globe" most törte meg, de ezuttal gyenge sinter-munkát végzett] A "Globe", amely tudvaleg egész Ontario legtartózkodóbb napilapja szinte tüntetett mindaddig azzal, hogy az új-kanadások tekintélyét ahol lehet csorbítsa. A "Globe" volt az, mely a magyarságot egész Kanada közvéleménye elé úgy állította be, mint a romboló bosevíki eszmék terjesztőjét és ezzel is azt szerette volna bizonyítani, hogy a mi fajtánk nem méltó arra, hogy Kanada többi polgáraival együtt a keblére ölelje.

Ha a "Globe" szemszögéből vizsgáljuk az eddigi magyarellenes megnyilatkozásokat, úgy meg kell értenünk, hogy ez

a nagy naplapon a kanadai összlakosság éppen azon egyharmadának véleményét tükrözi vissza, mely a Niagara-félsziget ipari fellendüléséből szerzte vagyonát és reméli jövőjét. Az ugynevezett "idegen" bevándorlót pedig nem gyűlöli senki sem jobban, mint az a benszülött avagy brit származású kanadai ipari munkás, aki 6-8 dolláros napibérért kénytelen feláldozni csak azért, mert ugyanazt a munkát a kisebb igényű de legalább ugyanolyan szakértelemmel rendelkező bevándorlók sokkal olcsóbban elvállalják — avagy vállalták, amíg egyáltalában lehetett munkaalkalomról beszélni.

Elveti azonban a sulykot a "Globe", még hozzá alaposan, amikor egy Pirre van Paassen nevű európai tudóstója aláírásával valótlanságokat, mit több rosszakaratu és a kanadai közvéleményt félrevezető cikket közöl Magyarországról és általában a közép-európai helyzetéről. Egyáltalában nem vall gerencere, hogy amikor a kommunizmus légből kapott vádját szórja felénk — ugyanakkor levezített kommunista emigránsokhoz fordult Párisban felvilágosításért a magyar kérdést illetőleg. Úljövegre is teljesen a "Globe" dolga, hogy milyen politikai áramlat igájába szegődik, azt viszont nem nézheti tétlenül a magyarság, hogy a Kanadába szakadtakat azért üsse-vága, mert azok közül egyesek — a "Globe" szerint — a kommunizmussal kacérkodnak, ugyanakkor pedig világá merje kürtölni, hogy az Óhaza azért nem tud zöld ágra vergődni, mert nem engedi haza azokat, akik egyszer már vérbe és romlásba borították az országot.

Kanada magyarsága joggal botránkozik meg azon, hogy a "Globe" még halálos vonaglásában is rugjon egyet azon az anyaföldön, melyet mindegyikünk tisztel és becsül — bármilyen világnézethez tartozunk is! Nem igaz, hogy azért vették el az ország ketharmadát és taszították négy millió magyar rabslámba, mert mi mindenképpen harcolni akartunk a németek mellett; hiszen a trianoni békeparancsot csak 1920 június 4. -én írtuk alá, amikor már közel két éve felbomlott a magyar hadsereg. Nem igaz, hogy ma is középkori rémuralom dühöng oda-haza és hogy "a magyar kózközták, természetesen igen alacsony fokón áll és nem tud az oláhoké fölé emelkedni..." — ahogyan Pierre van Paassen cikke szeretné elhitetni a "Globe" olvasóközönségével.

Mindez még megbocsátható volna, ha nem olyan elismert maradt lapban jelenik meg, mint a "Globe", mely még egyetlen alkalommal sem volt hajlandó fetámi olvasói előtt a közép-európai tragédia részleteit. Ezekután immár kétségtelen, hogy Kanadában is van egy elem, mely hajlandó rólunk minden rágalmat elhinni — viszont nem érdekli semmi oly bir, ami esetleg kedvezőbb megvilágításba helyez bennünket. Lapunk első oldalán mintegy válaszul közöljük a londoni "Daily Mail" egyik legújabb cikkét, mely halomra dönti a "Globe" tudósításának nyelvöltögetéseit. Ha azt akarjuk, hogy le ne becsüljenek bennünket, mint a "Globe"-gy tízzel-vassal terjesztésünk kell a "Kanadai Magyar Újság" angol cikkeit angol ismerőseink között, hogy a velünk egyetértő kanadai, angol és amerikai lapok tekintélyével ellensúlyozzuk az itteni érvényesülésünk ellen törő gyűlöletet és megőrjűk fájunkat a méltatlan mgaláztatástól.

HUSZAROK A PRÉRIN

A "Kanadai Magyar Újság" eredeti tárcája

IRTA: CSABY DÉNES
West-Summerland, B. C.

Kanadai tél, január este. Hídegy észak szél nyargal fégig a behavazott prérin, végigsöpörvén a tájat. Hőfuvatokat emel, barázdákat szánt, meg-megtorpan egy-egy épület-csoportnál; s betekint az apró faházikókba. Fagyos csókját odanyomja a laklakra melynek nyomán élesen rajzolt jégvirágok támadnak — honnan aranyos lámpavilág csillan az estebe. Az ég-bőltről ezüsthényű csillagok hnyorgatva pislogva nézik — mintha rajna nekik kegyetlen munkája — s a hold fázisan borít egy-egy felhőfoszlányt sápadt arcára.

A haragós szél elrohan a végtelen térbe mérföldleppő csizmáiban, a puszta bokral és fái pedig végigfésülve zuzmarás szakállát gyémánt csillogással köszöntik a feltűnő északi-fény magas íveit. A szél csendben a teli hold újra mosolyog s kisértevé a milliárdnyi ezüsthényű csillogással tündökölve világítja be a havas éjszakát. S az éj ugylátszik megelevenedik a szél csendben.

Könnnyű szánok siklanak a havon; lobogó söreány, táguló orrcimpájú paripák rohannak tova velük a nyomtalan utakon. Ilyenkor kell acél kar, biztos szem a bakón. Ezüst hangu csengők hangzanak össze tündéridéi zené szörva, szét az éjszaka csendjébe. A pihent ügétők versenyre kelve száguldanak s a szánokból boldogságtól kiplirult bájós leányarcok tekintenek ki s élvezik a szédületes iram izalmait. A nyilgeyenes síkon a szánokozók előzik-melőkik egymást s végre a gömbölyű paripák fázadatan állnak meg egy fényes közre rejtőtt nagyra avatott ház díszesen pingál-

épület előtt, melynek homlokáta reá e két szót: "Community Hall".

Benn: ragyogás, zene, álarcos jelmezbal — tündérvilág. Mint a tavasz oly üde báju kacagó leányok lejtenek tova tán csaik karján. A tarka forgatagban szívesen keverednek el festői öltözötű spahik, domi kovácsok, zuávok, kockás szoknya ju skótos az antant összes nem zetségeit képviselve. A karscu leányok hajlékony természetű s a helyemszoknya, kacéran fénylik a csontfehér selyem; s a hattyu fehér nyakakon hordott művészién csiszolt kristály gyöngyörökön szívárványszínekben török meg a csillogó lámpafény, mégjobban érvényesítve azok fehérségét. A hölgyválasznál dominók, rokokó ruhás fehérnépek, fehér mantillás spanyol szennoríták, tüzes szemű szinompás kendőjű barna csgányleányok, csillogó ruhájú tündérek változtatják táncosalkat, peng a bangó, édesen cseng a xylophon melynél, édesebb csak a leánykacaj lehet. A színes lampionok fényét körbe köz be elhomályosítja a konfetti-zápor s a bizalmas közelségben táncoló párokat színes szepertinszallagokkal fúzi, szorosabban egymáshoz egy-egy láthatatlan kéz. A zenekar fázadni kezd, — szünetet tart. A párok bájosan nevetgélve oszlanak el a teremben.

De mi az? Küntt lódobogás, s hirtelen elmúl a kedves zaj. A küszöbnél tarsolyos fringia csörren, s két új vendég alakja válik láthatóvá az ajtónyílásnál. Magyarok, insurgens huszárak az érkezők. A daliás fiukon fehérsinoros kékdolmány feszül, magas csákójukon fehér tollbokréta rezdül, s tükörfényes fehérbojtos csizmájuk nyomán ezüst sarkantyú pendül. Láttuk ra sebesebben dobog nem egy leánysejtv, ragyogó pillantások simogatják meg karscu alakjukat: s a két huszár elvegyül a

tömegbe és csakhamar megtalálja párját.

Az egyik már meg is nyerte egy fehér mantillás spanyol senorita rokonszenyét, a másik huszár viszont már kevesebb szerencsével ostromol egy fehér rizsposz frizurájú rokokó, ruhás szépséget kinek ruháját sárga rózsával díszítette. Huszárunk haditervet megnehezíti; ju skótos választotta az est csillag, mint virágot a méhek úgy rajozták körül zuarok, spahik, kovácsok. Mindegyiknek van valami kérdéni valója, valami bókja mivel bódolni akar a szép leánynak. A huszár minden igyekezete, hogy magának kösle le a hölgy érdeklődését egyelőre eredménytelen, — pedig mily csodaszép pár válna belőlük: a rokokó ruhás leány és a dolmányos insurgens huszár.

Újra játszik a zenekar s a sárga rózsás rokokó ruhájú hölgy táncért megindul a végfelkedés. A sok vetélytárs elerabolja a huszár táncosnőjét — de a huszár jól tudja hogy ykirtartás a tükka, kulcsa minden támadásnak; újra és újra vissza szerzi a szép leány táncát. Jutalmul már is nyert talán egy meleg pillantást. A titokzatos "csillag" azonban oly varázsszal bír, hogy vele csak rövid ideig engedik a vörös ördögöt táncolni vetélytársai. Így tart ez órákon át, míg nem éjféltkor a párok egy kis pihenőre ültek le s lehulltak az álarok — s ekkor csodás látványban volt része az udvarlók seregének.

A rokokó ruhás leány az est csillaga valóban csillag volt. A szépség csillaga. Élesen megérezte a daliás arcát, villogó fekete szemek, a tejfehér arcon halványros rózsák vérpisros ajkai, a mosoly, ami az ajkán ült, ah! azért igazán érdemes lett volna háborut viselni meg egy huszárnak is.

A félkörtben elmúl a zaj ily szépség láttára, irigységtől sápadó hölgyek kedvetlenül, és

bosszusan sugnak össze, a jellemes ifjak bámulva állnak meg. De hirtelen új meglepetés re figyel fel mindenki: egy büvös hegedűsóra, mely ezer változatban csapong s mintha most érkeznek messziről szinte láthatólag — tavasz felhőkönnyű fodrán, libbenő szőlőngó pillangó képében könnyedén köztve ki a rokokó ruhás hölgy szíve feletti sárga rózsánál. Ki volt a hegedűs? a papbarnott arcú ragyogó szemű — huszár, ki közelebb, közelebb jön a rokokó ruhás leányhoz. Egész odahajlik. Szembelen ihlet fénylik, keze ördögi ügyességgel cseréli a hurokat, s muzsikál csodaszépen, szívhez szólóan, megejtőn, mint az öreg Radics — könnyedén, gavallérosan mint nem rég Fráter Loránt.

Mi volt abban a muzsikaszóban, mire az éles arcú ifjak vonásai is ellágyultak, s a mire elhalt a villogó szemű bíjos tán cosnők ajkán a nevetés. Csak a hegedűst csodálva, bámulva mindenki.

Virágfakadás, rózsanyílás, akácsusogás, fülemledal turbékoló gerlepárok kacagása. Szem menti nádasok édes zörenek, a Balaton felett elsuhanó alkonyati szellő zenéje, a Tisza partján rezgő nyárfák rejtelmes zugása, a hortobágyi pusztán esti tanyatűz mellett furulyázó bojtárok tülkökjének epedése; s egy szerelmet kérő, esdő szív csodálatos vallomása.

S a sárga rózsás hölgynevet már csak a daliás huszár szám/ra van pillantása. Leleke ott van a szemében, pillantása peresz, gyűjt, éget és ihlet. Majd elhomályosodik, könnyek, igazgyöngyök peregnék végig a rózsás arcán jobbját a huszárnak nyújtja s a boldogságtól ragyogó könnyein át földöntuli mosollyal némán int köszönetet.

A vetélytársak látva kudarcukat szomoruan ballagnak ki az épület árnyékába vigaszt s új erőt merítve ősi nemzeti szoká-

Németország letelepíti a munkanélkülieket

A letelepítési kérdés németországi sorsa annál is inkább kell hogy érdekeljen bennünket, mert ezen a téren egy kimondottan iparállam halad előttünk és kétszeres nehézségek árán hajtja végre azt a tervet, amelyt Kanada kedvező körülményeinél fogva sokkal könnyebben megoldhatnánk.

Németország szociális politikájának egyik legfontosabb program-pontjává tette a munkanélküliek letelepítését. Gyökeres segítségnek ma valóban csak ez a módszer mutatkozik Németországban, mert ez megélhetéshez tudna juttatni többszáz ezer családát, amelyek különben soha többé már nem fognak tudni az ipar és kereskedelem életkereteiben elhelyezkedni. A nagy áthidalási nehézségek dacára is csak ez a módszer látszik az egyedül gyökeres orvosságnak és ha melyebben bellenünk a dologba, akkor nem is lehet csodálkozni rajta, hogy ez így van.

A háború óta az európai mezőgazda-államok és a tengeren túli gyarmatok olyan iparosításba kezdtek, amely a nyugati munkástömegeit a legnagyobb munkanélküliségbe sodorta; — szinte természetesen tehát, ha ennek visszahatásaként most e zek az iparállamok a mezőgazdasági termelés forszírozásával akarnak bajalkon segíteni. Hogy azonban milyen nehéz lesz Németországban egy-két millió embert a mezőgazdaságban elhelyezni, azt elképzelhetjük, ha tekintetbe vesszük, hogy a békebeli német birodalomban már csak 27 százalék volt a mezőgazda míg az ipar- és bányászattól a lakosság 44 százaléka, kereskedelemből pedig 13 százaléka élt.

A végső szükség és a nyo-

mor azonban mindennél hatalmasabb érv és a legnehezebb ki sérletek végrehajtására ösztönzi az államot és társadalmat. Így jött létre Németországban is a munkanélküliek letelepítésének nagy terve, amely, ha sikerül, igen nagy változást fog előidézni Németország népi és gazdasági viszonyaiban s egyúttal példát is adnak a többi államoknak is.

Az egyik legkomolyabb és legjelentősebb terv nagyon érdekesen tárja föl a német letelepítési lehetőségeket. A tervet azt tűzi ki célul hogy öt esztendő alatt egymillió családot telepítsenek le, tehát mintegy három-négy millió embert vonjanak ki a városi munkanélküliség hatalmas tömegéből. Az egymillió telepnek ugy kellene megoszlania, hogy 10% legyen az egyholdas telep (a nagyobb városok határában levő kertek és állattenyésztési telepek) 20% az 1-6 holdas, 40 százalék a 6-10 és 30% a 10-60 holdas telepbirtok.

Ez összesen tízmillió föld földet jelentene, amelynek előteremtése végeredményben egy-egy hektárral szembeállítva a nagy földet úgy lehet a terv szerint előteremteni, hogy a földterület husz százalékát az állami és városi földek képeznék. Németországban még ma is igen sok állami és városi birtok van, a kérdésnek ez a része tehát megoldható volna. Negyven százalékot, azaz négy millió holdat a német nagybirtokokra kellene a telepitésre adnia, megváltás, vagy örökhasznbérlet alakjában, a hátralevő négy millió holdat pedig a természetlen területek megművtatása révén akarnák megszerezni.

Érdekes a tervnek az a része, amely a pénzügyi megoldás lehetőségeit tárja föl. Ezek a lehetőségek speciálisan németek, azonban így is érdeklődésre tarthatnak számot. A számítások szerint egy-egy létesítendő telep átlagosan 8000 aranymárkába kerülne, tehát egymillió

telep felállítására kerekén nyolc milliárd aranymárkát kell számításba venni. Ez a horribilis szám azonban nem jelent azon nali kiadást, ha a földárakat nem kell nyomban és egy összegben kifizetni. Azonnali pénzt csak a javítandó földekhez kell, de a terv úgy van beállítva, hogy a telepités az állami és városi földek kezdeti, azután tér rá a nagybirtokokra és lassan növekszik a természetlen-földek irányában. A földárterlesztés általában csak öt év múlva kezdődne meg, ez tehát már tekintélyes összeget lehet a nyolcmilliárdból. Emellett az összes építkezési anyagokat az állami és városi erdőkből lehetne megszerezni, hiszen ezeknek az erdőknek a területe ma is jóval több, mint ötmillió hektár. A fát és a földet ilyen uton-módon lehetne a telepek rendelkezésére bocsátani.

Ami a készpénz-forrást illeti, erre is vannak életrevaló tervek, ha azokat nem is olyan könnyű végrehajtani a mostani tökérség és a nehéz államháztartás helyzet mellett. A pénzügyi terv lényege a munkanélküli segélyek tökérsítésében rejlik. Az egymillió, munkanélküli családfenntartó évente átlag 800 millió márka segélyt kap, ami az általában nem lehetetlen a nagy szempontjából teljesen improduktív kiadás. A munkanélküli nem segít ez a segély, nem változtatja meg az életét, nem ad neki új megélhetést "nem menti meg" a társadalom és a gazdasági élet számára, csak az éhenhalástól óvja meg és az egyik napról a másikra való ten gődést biztosítja számára.

Ezzel szemben, ha az egymillió telepesnek egy összegben kiadnák öt évi munkanélküli segélyt, akkor ez már majdnem az összes telepitési költségek felét jelentené, hiszen egy-egy telepes körülbelül 4000 márkat kapna kézhez, amit földjébe, telepek följepítésébe fektetne. Ezzel az egy összeggel az állam is megváltaná egyszersmin denkorra a segélynyújtást és a munkanélküli jövője is bizonyos volna biztosítva.

Makkai János.

Magyar tudós előadása Londonban

Nemcsak a magyar tudományos világ hanem az olvasóközönségünk is nyilván örömmel fogadja azt a Londonból érkező hírt, hogy egy fiatal magyar tudós, aki különben a Szent Benedek-rend tagja mekkora elismerés és megbecsülés ért a világot egyik legismertebb tudományos fórumán.

Koller Pius dr., a tihanyi biológiai kutató intézet tanára, a minap előadást tartott a londoni "John Innes Institution"-ban az angol örökösödési társaság, a "Genetic Society" ülésén az átörökítés egyik legidősebb problémájáról, a "gén" szerkezetéről és tulajdonságairól. Kísérletet alapján rámutatott arra a tényre, hogy az örökösödési folyamatban tapasztalható rendellenességekből nem lehet

egyszerűen a tulajdonságokat szűrlőre utóda átörökítő tényező belső szerkezetére következtetni. A magyar tudósnak X-sugarakkal sikerült az átörökítő tényezőket részben vagy egészen megváltoztatni, hogy ez az elváltozás az utódok megjelenésében is volt, de csak részben engedett visszakövetkeztetni az örökösödési történet változásokra.

Koller jelenleg a John Institutionban dolgozik amely megkérte őt vezesse be kísérleti módszerét ebben a nagyteknélyű tudományos intézetben. Az edinburghi örökösödési intézet szintén megkérte Koller Pius, hogy tartson előadást a világhírű skót egyetemen kutatásáról és módszeréről.

1779 millió dollár — fegyverkeresés

Az Egyesült Államok hadügyminisztériuma közölte az európai államok fegyverkeresésének azzal a "Washington Post" közli a kimutatást.

Ezerint 1930-ban fegyverkeresésre kiadott: Nagybritannia 608, Franciaország 547, Olaszország 322, Lengyelország 123, Rumánia 67, Jugoszlávia 47, Csehszlovákia 41, Belgium 23 millió dollárt.

Ezzel az együttvéve 1779 millió dollárral szemben ezeknek az államoknak Amerikával szem

ben fennálló ezévi tartozása összesen 243 millió dollárt tesz ki kiadnak 1779 millió dollárt hadifelszerelésre és a 243 millió dollár tartozást nem akarják megfizetni. Franciaország, amely egész költségvetésének 22 százalékát fordítja fegyverkeresésre, önmagával került ellenkezésbe, mikor miniszterelnökét Washingtonba küldte, hogy az európai háború költségét az amerikai adófizetőknek a nyakába varrja.

Kiszivárgott borzalmak az „Ördögziget”-ről

Allison Booth amerikai író „Ördögziget” című művében személyes tapasztalatok alapján borzalmas részleteket közöl a francia fegyencélepen uralkodó hajmeresztő állapotokról. Az író, aki maga is több hónapig lakott az Ördögzigeten és néhány napot a börtönben töltött el, a legbrutálisabb kínzások esetét sorolja fel.

Megemlíti a többi között, hogy egy Brock nevű elítélt fegyelmi vétség miatt az ugynevezett „szász guillotine”-nal végezték ki, azaz egy fából készült és ott hagyták, amíg az éhségtől és szomjúságtól, a rovarok csípésétől és kigyók marásától meg nem halt. Ő maga látta a kínoktól vonagló zeneisént, amidőn könyörgött örelhez, hogy ölje meg, de napokig tartott, amíg kiszervezték.

Egy másik foglyot a börtönök fegyelmért miatt huszpercig szakadatlanul korbácsolnak, hogy a fogoly két nap múlva sebbele belehalt. Egy hároméves magánzárkára ítélt fogoly az egész idő alatt csak kétszer látta a napvilágot s mi-

dőn büntetése letelével szabadon bocsátották csak több hét múlva, fokozatosan szokott hozzá a világossághoz. A féltőző betegeket sohasem különítették el a többi fogolytól, úgyhogy a ragályok néha egész börtönépületeket tesznek néptelenné.

Allison Booth végül megemlíti, hogy a világháborúban a francia kormány teljes bünbocsánatot ígért azoknak a fegyencnek, akik a szövetségesek oldalán harcoltak. Jelentkezett is háromszáz fogoly hadiszigálatra, közülük sokan nagy kitüntetések is kaptak, de a háború befejeztével az életbenmaradottakat mind felrakták fegyencfalókra és visszaszállították Guyanába.

Allison Booth azzal indokolja meg a leleplezéseinek közléstét, hogy ezek a szabadsággal megcsalt fegyencök velük egy sorban harcoltak s így a szövetségeseknek is becsületbeli ügyük az ő sorsuk. Végeztül arra szólítja fel a francia kormányt, hogy indítson elene sajtópert, mert az adatok tisztázása a francia nemzet becsületének ügye.

Hogyan vezették félre ellenségeink a világot?

AZ OLÁHOK MÁR 1800-BAN BEKEBELEZTÉK ERDÉLYT: PAPIROSON — BÜNÖS PROPAGANDA KÉSZÍTETTE ELŐ A VILÁGHÁBORUT

A Magyar Tudományos Akadémia tartott ülésén Olay Ferenc dr., a magyar tragédia egyik legalaposabb ismerője tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást „Térképek a terjeszkedő nemzetiségi célok szolgálatában” címmel. Eredeti kutatások alapján mutatta ki a környező ellenséges nemzeteknek egészen 1800-ig visszamenőleg folytatott aknamunkáját Nagy-magyarország feldarabolása érdekében. Előadását a különböző nemzetek által kiadott térképek és iskolai könyvek egész sorozatának bemutatásával ilusztrálta.

Bemutatta, hogy a románok már az 1800-as évek elején készítették egy térképet, amely a mai román tankönyvekben is megtalálható: eszerint Nagy-románia területe egészen a Tiszig terjed. Ez a megtévesztő

propaganda már 1842-ben a háromkötetes Vaillant-féle francia enciklopédiában is teret kapott. Egész sereg, még a háború előtt lefoglalt román tankönyv ismertetése után rámutatott arra is, hogy a dák-román törökvérek a világháború befejezése óta sem szünetelnek.

A szerbek is hosszú idő óta folytattak hasonló propagandát a magyar határok épsége ellen s ez az aknamunka 1900 óta jutott gyakori kifejezésre a hazug térképeken. 1914-ből származó szerb és orosz eredetű térképeken viszont nemcsak Magyarország mai területének felosztását, hanem egész Európa szétadarabolását mutatják be. A csehek propagandája szivósabb és kitaláltabb, de sokkal pontosabb volt a többi államénál, mert ők nagy elővigyázattal csak néprajzi alapon készítet-

tek térképeket s csak később tértek át a propaganda egyéb eszközeire. Egy térképet levélborítékok bélelésként csempészték be az országba és küldözték szana-széljél a világra. A nyugati államokban is készültek még a világháború megelőzőleg ellenséges indulatú térképek, amelyek Magyarország felosztását tűzték ki célként.

Az előadottak igen meggyőző bizonyítékok arra nézve is,

hogy Magyarország a világháború kitéréséért nem felelős, mert azt az ilyenirányú aknamunka készítette elő. Az általa nos világbéke előkészítésében ezzel szemben nagy szerep van a pedagógiára, köröskörül azonban tovább folyik az ellenséges ígátás s az iskolakönyvek és térképek által az iskolai oktatást ezek az államok éppen az ellenkező cél szolgálatába állítják.

Marconi „beszélni” szeretne a Marssal

LAKNAK-E ÉRTELMEK LÉNYEK A MARSON? — UJRA FEL-ELEVENÍTETTÉK A RÁDIO-ÖSSZEKÖTTETÉS TERVÉT

Nemrég mult harminc esztendeje annak, hogy Marconi a Kanada melletti Newfoundland partján, St. Johnban, felfogta az óceánon át az angol partokról küldött első rádióüzenetet, egyetlen „S” betűt, három halk és rövid Morse-pontjelzést. Ebből az alkalmából a londoni „Evening Standard” munkatársai fölkeresték Marconit és igen érdekes beszélgetést folytatott vele.

Marconi legérdekesebb kijelentése az volt, hogy szerinte a rádió technikai fejlődésének sokkal nehezebb feladatai is vannak, mint a más égitestekkel való rádióösszeköttetés megteremtése, ami bizonyosan sikerülne is, ha volnának rajtuk értelmes élőlények s a sokat emlegetett Mars-lakók nem volnának csupán a fantázia termékei. Kijelentette különben Marconit, hogy ő maga csak a leg-

ritkébb esetben hallgat rádiót, nincs elég türelme hozzá: ami a híreket illeti, ő mégis sokkal többre becsüli megszokott újságjait.

Marconi ezenkívül részletesen elmondta az első óceánon-túli rádióadás történetét. 1901. december 12.-én, dühöngő orkánban, egy elhagyott tengerparti sziklán várta Marconi az első üzenetet az óceán másik partjáról. Az antenna egy 400 láb magasságra fölerezett költött ballonra volt felszerelve. Végelennek tetsző várakozás után, délen félegykor szólt meg Marconi fülén a telefonkagyló, a világosan hallható három kattánással. Ez volt a megbeszél jel, amelyet az angliai Cornwall partjairól, 1700 mérföld távolságból, Marconi munkatársai, Kemp és Paget küldöttek.

lyek véleményét hozta fel. Az amerikai Perhing tábornok szerint a háborúk a felhőkben kezdődnek, de a sárban folytatódnak. A német Seeckt tábornok is az a felfogása, hogy a lovasságot a jövő háborúban se tudják helyettesíteni.

A mai lövészeti válságnak elsősorban az az oka, hogy az összes államok nemzetvédelmi szempontokból minden eszközzel és áldozattal fejlesztik lövésztűsüket. A magyar lövészeti tránya helyes, lovaink ma is világhírűek, különösen szívósság és edzettség tekintetében. Az értékesítési kérdés helyes megoldásával elérhetjük, hogy a nagy Széchenyi szerint „a világ minden vásárát elboríthassuk lovainkkal.”

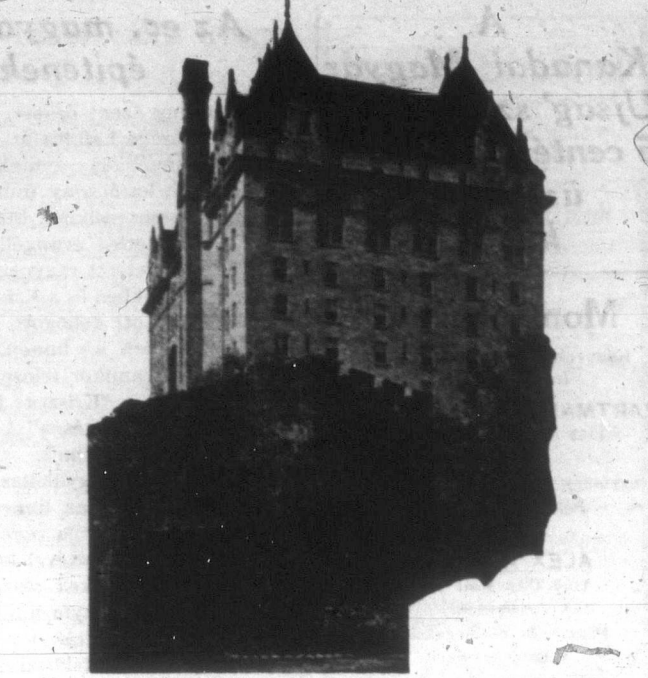
CILINDERES CSONTVÁZ A TORONY CSUCSÁN

Aberdeen skóciai város egy reggel arra ébredt, hogy legmagasabb tornyáról, a 235 láb magas Merishall Colledge csucsáról cilindres csontváz vgyorog le. A csontvázat mindaddig nem tudták eltávolítani, ugyanis a legmerészebb tornymászók sem tudnak felkúszni a meredek toronyba, mert az utolsó 25 lábnyi részét villámhárítón kellene megtenni. A csontvázat éjnek idején egy diák erősítette az oromra, a polgárok megrémülésétől.

TIZENHATEZER KÜLFÖLDI CSERKÉSZ MEGY 1933-BAN MAGYARORSZÁGRA

Már Kanadában is mind gyakrabban szóba kerül a legközelebbi világtáborozás az ugynevezett „jamboree”, melyet ezúttal az Óhazában fognak megtartani a föld minden országának cserkésziküldöttei. Magyar propaganda szempontjából természetesen óriási jelentőségű ez a tény. Hiszen a legutóbbi jamboree Angliában csak 845 magyar cserkész volt. De ezek az angolok és az amerikaiak mögött a nemzetek versenyében a harmadik helyet érték el és még ma is 2500 külföldi cserkésznek vannak állandóan levelezésben.

A negyedik cserkész világtáborozást Budapest mellett, Gödöllőn rendezik, ahol máris külön vízvezeték szereltek fel. Tizenhatezer idegen cserkész megy ebből az alkalmából Magyarországra — közöttük mint az ottawai cserkészközpontól értesülünk több száz kanadai — és ez a cserkész-világtáborozás lesz az első igazi nemzetközi cserkész-táborozás.

Winnipeg egyik legnagyobb szállodája, a Fort Garry Hotel, melynek hangverseny-termében Mahalek Dezsőné szopránénekesnő és Bácskai-Payerle Béláné zongorista magyar és székely népdalokból valamint klasszikus és modern magyar szerzők műveiből összeállított magyar műsort mutattak be. — A felhők között látható a préri fővárosának egyik nevezetessége, a régi Fort Garry erőd, melyet közel 200 évvel ezelőtt építettek az első kanadai csereskereskedők.

(A „Canadian National Railways” felvétele.)

Ezeréves egy magyar falu

A Tudományos Akadémia egyik legutóbbi ülésén mutatták be Fodor Ferenc egyetemi tanár gazdasági és településföldrajzi tanulmányát. „Egy ezeréves magyar falu” címmel, amely egy Árpád-kori magyar falu évezredes életrajzát tárta fel. Tenke és a vele szoros vérségi kapcsolatban álló Délfényér a megszállt Biharban, a Fekete Körös völgyének nyílásában már bessenyők által megült gyepekű település volt. Pompásan mutatja ki a szerző, hogy a honfoglalást követő századokban miként küzdött itt az oláhsággal már minden oldalról teljesen körülvárt magyar sziget a földért, hogy hancolt erdővel, morokkárral, amelyek közé be volt ékelve és hogyan hullámozott a völgyi magyarság a Fekete Körös völgyén gyár évi 20,000 tonna nitrátot fog termelni s ezzel függetleníti Délafrikát a chille behozataltól, melynek értéke meghaladta az évi 250,000 fontot.

Érdekes, hogy a hasonló hangzású családnevek és még bizonyos nemzetiségek elterjedése teljesen azonos képet mutat. Az Alföld keleti peremén mentén éjnek idején a nyomok Biharból azután az erdélyi magyarságon át a Székelyföldre vezetnek.

REPULŐTÉR — 200 LAB MACASSAGBAN

Londonból jelentik: Jenks, London polgármestere kijelentette, hogy a modern technika számára jóformán már nincs lehetetlenség. Szakemberek komolyan foglalkoznak például, azzal a tervvel, hogy London szívében: a Charing-Cross pályaudvar közvetlen környékén a föld felszínétől 200 lábnyi magasságban óriási repülőteret építenek, úgy, hogy a légi utasok nem Croydonban, hanem a város keleti közepén fognak érkezni és indulni.

SOK KENYERET ESZIK EURÓPA LAKOSSÁGA

A legújabb kimutatások érdekes részleteket közölnek Európa kenyérfogyasztásáról. Első helyen áll Belgium, ahol évente minden lakos 275 kg. kenyeret fogyaszt. Ezután következik Franciaország 250, Hollandia 210, Csehszlovákia és Magyarország 200-200 Ausztria és Németország 158-158 kilogrammal.

SIKERÜLT AZ ATOM-ROBBANTÁS

Newyorkból írják: Robert Millikan a Nobel-díjas californiai egyetemi tanár bejelentette, hogy sikerült az atomot szétrombolni. Hárommillió volt az áram kellett ehez. Az áram az atomokban rejlő elektronokkal, a fény terjedési sebességével, tehát másodpercenként 186 ezer mérfölddel szórta szét.

ELKÉSZÜLT A VILÁG LEGNAGYOBB GÉPEZETE

Londonból jelentik: Johannes burgban (Délafrika) félmillió font költséggel felállították a világ legnagyobb gépezetét amely a levegőből fog nitrogént termelni. Hasonló gépezet eddig mindössze négy volt a világon, még pedig Angliában, Németországban, az Egyesült Államokban és Japánban. A Johannesburgi gyár évi 20,000 tonna nitrátot fog termelni s ezzel függetleníti Délafrikát a chille behozataltól, melynek értéke meghaladta az évi 250,000 fontot.

KIMULT A 120 ÉVES ÓRIÁSTEKNŐS

A napokban „meghalt” a londoni állatkerti neozsora, Blob, a 120 éves teknősbéka. Az óriásteknős 3 láb hosszú és 2 láb széles volt. Mint az állatkerti bucsuztató mondja, Blob hosszú, termékeny élete során 222 tojást rakott. Egy-egy tojása akkora volt, mint egy dió. Napi tápláléka egy-egy fej káposzta volt. Néhány héttel ezelőtt veséjébe kapott és ez ölte meg. Felboncolták és megállapították, hogy az óriásteknős agya nem volt nagyobb egy kis diónál. Nyilván ezért tudott olyan sokáig zavartalan boldogságban élni.

A BORKERESKEDŐ FIA

— Hol fekszik Madeira? — A papa pincéjében, tanító

Felfedték az első albertai farmer kilétét

Prof. Corbett, az edmontoni tartományi egyetem tanára régi írásokból kiderítette, hogy a Peace River tájékán már 1775-ben, tehát 156 évvel ezelőtt is gazdálkodott egy Peter Pond nevű amerikai származású farmer, aki még hozzá buzát és zöldségféléket is termelt. Pond magánéletében ezzel szemben már kevesebb dicsőretreméltékénykedésről emlékezhetünk meg. Egy arra tévedt svájci kereskedő ugyanis minden jelkijelmeztetfurdalás nélkül tett el láb alól. Ezért külön csendőrt küldte érte Montreálból — lóháton.

Pond azonban ügyesen kibeszélte magát a montreali bíróság előtt, azt állítván, hogy önéletrajzából tette el láb alól a kereskedőt. Nagynehezen fel is mentették, s visszaengedték a Vad nyugatra. Néhány évvel később egy Ross nevű angol gyilkolt meg Alberta első telepese, miért is azonnal elbocsátotta állásából a Hudson's Bay szörmekereskedelmi társaság. Ekkor már nem találtak rá a hatóságok, miután Pond északra bujdosott és nem is adott hírt magáról többé.

Magyar szénét fogyaszt az Óhaza

A magyar szénbányászat örövendes fejlődése folytán a múlt ősz óta sikerült a külföldi kályhafűtési szén-ugyszólván teljesen kiszorítani. Tavaly 50 millió pengő értékű szén importált az Óhaza, ebből kályhafűtési szén mintegy 19 millió pengő értékben jött be. A magyar szénbányák meglepően gyorsan rávetették magukat a szén brikettelésére és a magyar brikett teljesen pótolja a külföldi kályhafűtési szénét. Tavaly a magyar brikett-termelés naponta 80 vagonot tett ki, most pedig már 380 vagonot termelnek naponta.

A külföldi kokszot és a gázszénket nem lehet teljesen kiszorítani, mert részben a gáz-

gyártás céljaira van azokra szükség, részben pedig külkereskedelmi megállapodások alapján kell átvenni. Kályhafűtési szén szükségletét azonban a hazai termelés teljes mértékben fedezi és ez nemcsak a külkereskedelmi mérleg szempontjából fontos, hanem azért is, miután ennek a révén 5000 bányászcsalád kenyerét biztosították. A magyar szénellátás tekintetében immár zavarba nem jöhetünk és a bő termelés azt is biztosítja, hogy a szénárak nem emelkedhetnek s a megcsonkított ország fejlődő szénbányászata mindenképpen fedezni fogja a szükséges tüzelőanyagmennyiséget.

Visszatér a magyar gazda a lóhoz

Seitovszky Aladár a magyar földművelésügyi minisztérium lötenyészési osztályának vezetője a közelmúltban ismertette a lötenyésztes és értékesítés időszerű kérdését. Rámutatott arra, hogy a háború után az egész világon elterjedt motorizálási láz 1927 végén egyszerre alábbhagyott, mert nagyon hamar érezni lehetett a motor sok hátrányát és főleg drágaságát a lóval szemben.

Ezt igazolja, hogy Newyork város tanácsa az 1930. évről szóló jelentésében közli, hogy a körüli teherszállítás 78 száza-

lékát lovakkal végezték és csak 22 százalékban teherautókkal. A mai csonka Németország ugyanannyi lovat foglalkoztat, mint a nagy német birodalom. A 40 fokozott igénybevételét a kisebb üzemműködésre lehet viszszavezetni. Egy kat. hold felosztása odahaza lóval 3.95 pengőbe, traktorral pedig 4.50 pengőbe kerül.

Érdekes adatokkal világított meg, hogy a modern harcászathoz a lónak még nagyobb és döntőbb szerepe van, mint a múltban. Ennek igazolására a legkiválóbb hatonai szakemberek

Két kis belga fiú, az 5 éves Maurice és a 8 éves Cirill Devulder, akik egész Brüsseltől egyedül utaztak a manitóbai Fort Garryba gazdálkodó szülőikhez. Képünkön azt a jelenetet mutatjuk be, amint a winnipeg Union Station állomásra érkezik az elszánt két kis útkanadai. (A „Winnipeg Tribune” felvétele)

A Kanadai Magyar Ujság' számonkint 5 centért az alábbi üzletekben kapható:

Montreal Que.
Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.
HARTMAN'S Stationery Store
1463 St. Lawrence Blvd.
Pénzküldés — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közigazgató ügyekben forduljon
ALEX A. KELEN
1456 City Hall Ave.
Püszér és csomagolást. Különlegességek
CHERRY D. SZABÓ
14 Ontario St. East.

Toronto Ont.
Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk. Gramofon, lemezek nagy választéka.
COLUMBIA MUSIC CO.
Pénzküldés — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közigazgató ügyekben forduljon
Dr. JÁNOSSY & Co-hoz
543 Queen St. W.
Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.
UKRAINIAN BOOKSELLERS
195 Queen St. West.
Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.
UKRAINIAN BOOK STORE
399 Queen St. West

Hamilton Ont.
Pénzküldés — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közigazgató ügyekben forduljon
Immigrants Service Bureau
4 Barton St. East.

Kitchener Ont.
Újságok — Folyóiratok, — Szivarok, pipa és cigaretták dohány
S. JAROSZ
334 King St. West.

Melville Sask.
Minden pénteken megvehető a "Kanadai Magyar Ujság" legfrissebb példányát
SIPOS GYÖRGY
a Market-tel szemben.

Stockholm Sask.
Magyar pártoló a magyart. Friss gyümölcs — hűsítő italok — Magyar cigarettadohány és hüvely kapható
BIRÓ PÉTERNÉL

Lethbridge Alta.
Magyar Otthon Szálloda
SZARKA JÓZSEF
406 — 4th Ave. South
Pipa és cigarettadohány, hüvely és papír is kapható.

Edmonton Alta.
Telepítési Iroda — Pénzküldés — Hajójegyek — Bevándorlási ügyek
LUKACS LAJOS
10518—96th St.

Vancouver B.C.
Egy font pipa- vagy cigaretták dohány 90 cent, szállítási költség külön.
JACK CANUCK Tobacco Factory
2173 Powell St.

Figyelem magyar Testvérek! Ha jó farmot akar vásárolni B.C.-ben keressen fel személyesen
A. NYISZTOR
455 West Pender St.

A FÜGGETLEN SAJTÓ A KANADÁBA SZAKADT MAGYARSÁG LEGERŐSEBB TAMASZA — LEGYEN ÖN IS MUNKATÁRSUNK!

Az ev. magyarok is templomot építenek Windsoron

A karácsony szent öröme, ereje és bensősége hatotta át a windsori evangélikus gyülekezetet, amikor karácsony ünnepén a kis, teplom szűknek bizonyult. A törhetetlen evangéliumi hit és szeretet ott ragyogott a magyar szemekben és a Krisztus utáni vágy ott dobogott a magyar szívekben s ünnepes volt a pillanat, amikor felcsendült az ajkukon a "Krisztus Urunknak áldott születésén" kezdetű eredeti magyar ének.

Miután az egész gyülekezet urvasorához járult, az ünnepi igehirdetést e sorok írója végezte. Istentisztelet végeztével kezdetét vette a gyermekek részére tartott karácsony-ünnepély. Meghatódva álltak körül a kis gyermekek a feldíszített karácsonyfát és izgalomtól piroslódó arccal énekeltek "Csendes éj" kezdetű bájos karácsonyi gyermek-éneket, melynek befejeztével a helyi lelkész kijelentette a gyermekek között az evangélikus Nőegyesület által ajándékozott csomagokat. Az urvasorában Medvegy András, a karácsonyfa pedig Kankula Károly ajándéka volt. Fogadják a jólelkű adakozók ezután is a gyülekezet nevében hálás köszönetünket.

Karácsony másodnapjától december 30-ig Papp János László helyi lelkész hivatalos egyházi kiküldetésben volt Montrealban, ahol december 27-én, vasárnap ünnepi istentiszteletet tartott és boldogság töltötte el a magyar lelkeket, hogy alapítványunk drága magyar nyelven szólott hozzájuk; igazi karácsonyi, igazi ünnepe volt a gyülekezetnek, amit bizonyít, hogy az istentisztelet tartására szolgáló helyiség a megjelenetek nagy száma miatt ugyan-

gyelmét a föld kánaáni termőképessége. Szerencsésen hazavergődve az óserőből, nemsokára már mint "home-steados" tért vissza eltévedési helyére, hogy felépítse" daruzóru kastélyát a vadon közepén. Hamarosan jöttek aztán utána az óhazai falubeliek, ismerősök, rokonok. Ma már az egész magyar telep egy nagy rokon-család képét mutatja.

A szétszórtan élő magyarok vassáronként összegyűlnek és zeng az ének szívet, lefekt emedon volt ott ahol ma virágoz belterjes gazdálkodást folytató vagy 25 magyar család is az egyébként nagy kiterjedésű telep más nemzetségeivel keveredve.

Az első uttóró munka azonban magyar érdem. Munka él a köztisztviselőben levő Id. Horváth István bácsi, akit a véletlen juttatott el a gazdag televény-földterületre, egy hétig csatangolva eltévedten a vad rengetegben. De még ebben a szorult helyzetben se került el fi-

csak szűknek bizonyult és a gyülekezet tagjai kevés kivétellel urvasorához is járultak.

Majd december 29-én a kanadai egyházkerület püspökének rendeletére presbiteriumi gyűlést tartott. Ezen gyűlésre az egyházkerület püspöke Rev. John Rebie is bejelentette jövőtél azonban közbejött súlyos betegsége őt ebben megakadályozta. Papp János László, windsori ev. lelkész távolléte alatt Csonsták Ferenc waterlooi ev. lelkész helyettesítette, aki ezenkívül még az óévi esti és az újévi igehirdetést is végezte.

December 30-án volt a lelkészihivatalban a tisztújító közgyűlést előkészítő jelölőbizottság gyűlése, mely Papp János László lelkészből, Medvegy András, Nagy Ignác és Rajki József egyháztagokból állt.

December 31-én és újév napján történelmi nevezetességű eseménye volt a kanadai magyar evangélikus egyházaknak, amikor Windsoron megtartotta első lelkész-konferenciáját a kanadai magyar ev. lelkésztársulat. Isten adja, hogy ezen konferencia teremje meg azt a gyümölcsöt, amire a kanadai evangélikus magyarságnak olyan nagy szüksége van.

Egyben örömmel adjuk hírel a kanadai magyar testvéreknek hogy a windsori evangélikus egyházközségnek ebben az új esztendőben épül fel a temploma, mely egyben az egész kanadai magyar evangélikusság első temploma lesz. Ezen történelmi nevezetességű templom építési alapja javára országos gyűjtés indult meg úgy az Óhazában, mint Kanadában.

Csonsták Ferenc ev. lelkész

A halmoki magyar ref. egyházközség szeretet-ajándéka

Nagyraát Herperger Elemér és Zsomár József ábottföldi honfitársaink buzgólkodásának köszönhető, hogy Vancouver érseke több ízben is kért magyart misszionáriust a tartomány területén szétaszort, illetőleg a Fraser folyó völgyében letelepedett magyarok számára. Végül is mált december folyamán valóra vált a british-columbiai kath. magyarok általa és Rev. Ecker Jenő jézusitársasági atya személyében magyar lelkisapát tanítását élvezhették.

Az eredetileg Dr. Sántha Pál stockholmie plébános fűfűtetésére érkezett missziós atya előzőleg bejárta Saskatchewan és Alberta északi vidékeit, majd pedig december 19-én kezdte meg működését Ábottföldön. Miután a Sumas vidékén letelepedett magyarok megfelelő közlekedést lehet-

etlen áldozatkészség megnyitkozása. Bár a magam részéről bizonyos vagyok hogy Salomon András atyánkfia szokás szerint most is jó példával járjt elől, mégis egyetemlegesen fejezem ki köszönetemet egyházközségem nevében mindazoknak, akik a szeretet ünnepevel kapcsolatban megemlékeztek a mi egyházunk munkanélkülirel: mi nyújtván segítségét abból, amiből nekik tellett.

Vajha sokan követnék az egy más segítésével ilyen nemes példáját: mennyivel könnyebben és biztosabb volna akkor a mostani súlyos helyzetből való kivergődés. Ha mindenki igyekezne annyit tenni a helyzet könnyítésére, amennyi tőle telik és amennyire képes, akkor a "spekulációtól" mentes, önzetlen felebaráti szeretet gyakorlati megvalósulása egy csapásra megoldandó az összes megélhetési kérdéseket. Ha minden forrásból felfakadna a tehetség szerinti egymást támogató eszméje, akkor nem volna többé szükség szeretet-akcióra, mert az egész emberiség felöltene Halmok magyar telepeinek képviseletével. Nem volt említés az adakozók nevééről, bizonyosságul annak hogy talán nem is gondoltak arra, hogy a mai önző üzleti világban a jószívű adakozók nemcsak Isten előtt kedvesek hanem arra is méltók, hogy neveik nyilvánosságra kerüljen. Bennünket azonban anélkül nagyobb örömmel tölt el a szerető testvéri érzés megnyitkozása, mert érezzük, hogy ez a cselekedet ma sem a hiu tetszés és fitogtatás, hanem az öm-

PÉNZKÜLDÉSI DIJSZABÁSUNKAT LÉNYEGESEN LESZÁLLÍTOTTUK

GYÖZÖDJEN MEG SZEMÉLYESEN ÉS KÉRJEN AZ ÚJ ARJEGYZÉKBŐL — AZ ÚJ DIJSZABÁS OLCSÓBB MINT BARMELY MAS BANK VAGY HAJÓSIRODA EGÉSZ AMERIKÁBAN

ALEX. A. KELEN Ltd.
1456 City Hall Ave. MONTREAL, Que.

Beutazta B.C.-t az első magyar hithirdető

Nagyraát Herperger Elemér és Zsomár József ábottföldi honfitársaink buzgólkodásának köszönhető, hogy Vancouver érseke több ízben is kért magyart misszionáriust a tartomány területén szétaszort, illetőleg a Fraser folyó völgyében letelepedett magyarok számára. Végül is mált december folyamán valóra vált a british-columbiai kath. magyarok általa és Rev. Ecker Jenő jézusitársasági atya személyében magyar lelkisapát tanítását élvezhették.

Az eredetileg Dr. Sántha Pál stockholmie plébános fűfűtetésére érkezett missziós atya előzőleg bejárta Saskatchewan és Alberta északi vidékeit, majd pedig december 19-én kezdte meg működését Ábottföldön. Miután a Sumas vidékén letelepedett magyarok megfelelő közlekedést lehet-

etlen áldozatkészség megnyitkozása. Bár a magam részéről bizonyos vagyok hogy Salomon András atyánkfia szokás szerint most is jó példával járjt elől, mégis egyetemlegesen fejezem ki köszönetemet egyházközségem nevében mindazoknak, akik a szeretet ünnepevel kapcsolatban megemlékeztek a mi egyházunk munkanélkülirel: mi nyújtván segítségét abból, amiből nekik tellett.

Vajha sokan követnék az egy más segítésével ilyen nemes példáját: mennyivel könnyebben és biztosabb volna akkor a mostani súlyos helyzetből való kivergődés. Ha mindenki igyekezne annyit tenni a helyzet könnyítésére, amennyi tőle telik és amennyire képes, akkor a "spekulációtól" mentes, önzetlen felebaráti szeretet gyakorlati megvalósulása egy csapásra megoldandó az összes megélhetési kérdéseket. Ha minden forrásból felfakadna a tehetség szerinti egymást támogató eszméje, akkor nem volna többé szükség szeretet-akcióra, mert az egész emberiség felöltene Halmok magyar telepeinek képviseletével. Nem volt említés az adakozók nevééről, bizonyosságul annak hogy talán nem is gondoltak arra, hogy a mai önző üzleti világban a jószívű adakozók nemcsak Isten előtt kedvesek hanem arra is méltók, hogy neveik nyilvánosságra kerüljen. Bennünket azonban anélkül nagyobb örömmel tölt el a szerető testvéri érzés megnyitkozása, mert érezzük, hogy ez a cselekedet ma sem a hiu tetszés és fitogtatás, hanem az öm-

Isten áldása kísérje példás keresztény magatartásukért Halmok magyar telepét és Ref. egyházát. Öszinte köszönettel és atyafiságos üdvözléssel a windsori Ref. egyházközség nevében
Csendés Imre ref. lelkész.

STRATTON, ONT.
Több mint 50 vendég kereste fel vasárnap este Demeter János honfitársunk otthonában, ahol gazdagon terített asztal várta a vendégeket. A karácsonyi énekek elhangzása után táncra perdült a vendégsereg aprajánagyja s még a jelenlévő angolok is vígan járták a csárdást.

Szilveszter estején Sziráki Konrád gazda fogadott nagyobb vendégsereget. Az iktelen vasora után a vendégeket Zsádegy József közismert zsekkarszórakoztatója a késő reggeli órákig táncolt a megjelentek aprajánagyja.

Strattonnak új telepese van Nagy György gazda személyében, aki a saskatchewanai Quernsey-ből érkezett Ontario ezen nyugati magyar végvárába.

WINNIPEG, Man.
A winniepegi Ref. Egyház Protéstáns Nőegylete e hó 16án szombaton este 8 órakor, a Point Douglas Church bementjében (McDonald Ave) tartja a Ref. templomalap javára rendezett nagy "Bazár" nyerevény tárgyainak kiosztását. Minden magyar honfitársunkat szíves szeretettel hívunk meg ez alkalomra, melyen a Protéstáns Nőegylet tagjai teát és süteményeket fognak felszolgálni s a lehetőségek szerint gondoskodás történik a közönség kellemes szórakoztatásáról is. A Bazár bármely forrásból befolyt tiszta jövedelme teljes egészében a Ref. templomalap gyarapítását szolgálja, miért is kérjük a winniepegi magyarság jóindulatú szíves támogatását. Külön meghívókat nem küldünk ki. Beléptidj nincs, ellenben önkéntes adományokat köszönettel fogad a Prot. Nőegylet.

RAESETT A FÖLD A MUNKÁSOKRA
Saskatoon városában köznyen végzettség válható. Szerencsétlenség történt mult hét hétfőjén. Lukács György egy német és egy ukrán társával éppen a Saskatchewan folyó partján levő szükség-munkálatokon dolgozott, amikor egy váratlanpillanatban beszakadt a folyópart és megsebesítette a munkásokat. Szerencsére egyikük sem szenvedett előreláthatólag súlyosabb sérülést és így hamaros felgyógyulásukat várják az orvosok.

HA MEGTAKARITOTT PÉNZET GYÜMÖLCSÖZTETÉSEN OHAJTJA BEFEKTETNI A KÖVETKEZŐKET KELL MEGGONDOLNI?
1. BIZTOS-E A PÉNZ?
2. MENNYI JÖVEDELMEZT HOZ A BEFEKTETÉS?
3. PÉNZET BARMIKOR FELVEHETÉL?
Ezen szempontokat tekintetbe véve nem áll önnek ma módjában előnyösebb, biztosabb és alkalmasabb befektetést találnia Kanadában, mint a mi elsőbbségi részvényeinket.

Előszörban is pénze biztos, mert részvényeink garátlálva vannak egész alapötékünkkel. Másodsorban, mert pénze után 6% évi kamatot kap nem pedig 3%-ot, mint másutt. Harmadsorban pedig részvényeink oly keletnek örvendnek, hogyha pénze szüksége van azt azonnali teljes összegben visszakapja és még tíz százaléki fölérték kap rá.

Ragadja tehát meg ezt a kiváló alkalmat és írjon meg a részletekért.
ALEX A. KELEN LIMITED
1456 City Hall Ave. MONTREAL, QUE.

Tisztelt Kelen ur,
Mellékelve küldök ..... dollárt, mint az Ön által hirdett ..... darab elsőbbségi részvényekre való első részletfizetést.
Kérek további pontos felvilágosítást.
Név .....
Cím .....

KÖZEL HÁROMMILLIÓ LAKOSA VAN PARISNAK
Most tették közzé a francia fővárosban megtartott népszámlálás adatait. Ehhez képest Páris lakóinak száma 3.891.020. Utána sorrendben Marseille következik 800.881 lakóval. A harmadik legnagyobb város Lyon, amelynek 579.763 lakója van.

A magyar ipar legújabb diadala: az acélvagon

Mult számunk vezető helyén emlékeztünk meg arról az öröndetes tényről, hogy a londoni "Sunday Pictorial" című tekintélyes angol lap széles körökben tette ismertté, hogy az 1500-as évekből fennmaradt, tehát első vasut magyar leleményeséget dicséri. Az időközben érkezett óhazai lapok tudósítása értelmében a magyar vasutipar a mai modern technikában is vezet. Az örvendetes hírről a következőkben emlékezünk meg a budapesti "Nemzeti Ujság":

Eseménye volt a Keleti pálya udvarnak. Abban az időben, mikor a berlini gyors indult, a harmadik sínparra egy szokatlan formájú, hosszú, sötétkék Pullmann-vagont tolták be, amelynek oldalán a nemzetközi hálókocsitársaság sárga áránycímek ragyogott. Az újfajta kocsi típusnak uszerüségén kívül még az az érdekessége is van, hogy az utolsó szögig magyar kezek munkája. Tíz darab ugyanilyen ötekezőkocsit rendelt a nemzetközi vasuti hálókocsitársaság a magyar Ganz és a győri vagongyárnál. Ebben a nagyarányu rendelésben

egy kocsi elkészítési ára 170.000 pengő, azaz mintegy 30 ezer dollár.

Az új kocsi már külsőleg is teljesen elüt a régi ötekezőkocsitól. Eltűnt róla a sötétbarna fa burkolat és külseje ragyogóan kék acélemez dög. Aránytalanul hosszabb, mint az eddigi ötekezőkocsi, úgy hogy a férőhelyek száma húszal növekedett meg benne ennek következtében. A legfőbb újítás, hogy minden porcikája fémből készült s leszámítva a belső díszítést, faalkatrésze egyáltalában nincs. Ez a kocsinak teljes biztonságot nyújt. Nincs az a katasztrófa, amelynek bármilyen ereje szét tudná hásítani ezt az abszolút biztos acélszerkezetet. Ugyancsak ezt a biztonságot szolgálja az az újítás is, hogy a kocsi két alváza a két orron három és félméter hosszúságban egy darabó öntött, forrasztás nélküli vas. A magyar gyárak által szállított tíz kocsi közül 4 Magyarországon, a bécsi vonalon fut és ez a négy már január folyamán üzembe is került, a többi hatot pedig külföldre viszik.

Agyonlöttek a montreali uccán egy betörőt

Revolverdörrenésekre felébredve, lélekzavisszafojtva néztek végig egy izgalmas támadást Montreal városának lakói, amidőn mult pénteken hajnalban két detektív üldözöbe vett négy betörőt. A fiatalok jómadarak éppen St. Henri ward egy lakásába akartak betörni, amikor rajtuk ütött a két detektív. A betörők futásnak eredtek, a detektívek utánuk. Az egyik saroknál megvárta a négy fiatal bandita a detektíveket és rájuk ugrottak.

Kérlehetetlen öklökre fejlődött ki közöttük és a tulerőben levő négy bandita már-már kerekelt oldott, amikor az egyik detektív megállásra szólította fel őket, majd a levegőbe lött. Mikor erre a fenyegetésre sem állottak meg, a detektív célba vette a futásnak eredt rablót, mire az egyik életveszélyes toroksebbel ott maradt az ucca közvetén. A többi hármat ezután már hamarosan elfogták.

OSHAWA, Ont.
Az oshawai Katolikus Kőr karácsony első napján este adta elő a "Fa lurossza" című népszínművet, nagy sikerrel és anyagi sikerrel. A szereplők — tudasuk legjavát adva — egytől-egyig derekasan megállták helyüket, annak ellenére, hogy a darabot alig három hét alatt tanulták meg és valóban olyan nagyszerű élvezetet részesítették a közönséget, hogy hivatalosan színművészeknek is dícsörtökre vált volna. Nem is volt hátálán a nézőközönség és olyan tapviharral köszönte meg a pártalan előadást, amire alig volt még példa Oshaván. Előadás után tánc volt reggelig. Már előre is jelezték, hogy a délelőtti mulékdövő gárda ügyes vezetősége azon fáradozik, hogy a farangban ismét egy kellemes kultur-éjszében legyen a helybeli magyarság részvevője.
Karnya K István

MIT NEM VEHETETT EL TÖLÖNK TRIANON?
Mihént elvehették tőlünk Trianont, de nem vehette el a magyar érzéstől áthatott sok-sok magyar dalt, amelyek összekötő kapcsul szolgálak az elszakított területek magyarsága és a megcsontított ország magyarsága között.

Ezek a magyar nóták a kanadai magyarságnak is összekötő kapcsul az Óhazával. Tanítsuk gyermekeinket a magyar dalok játszására, hogy ezáltal is ápoljuk bennük a magyar érzést. Ezt mindenki megteheti, ha megrendeli a Palotásy-féle 101 magyar dal 3 hatalmas kötetét, amely pártalan gyűjtemény 303 magyar dalt tartalmaz.

Aki a dalokat járza, éneklj vagy azok verselt olvasza, annak szemel elé kerül a szülőfaluja és a ház melyben bölcsője ringott és a bölcső mellett édesanyja soha el nem felejthető, jósgos képe.

Kérje nagy képes árjegyzékek könyv, zenemű és mindenféle hazai cikkekéről. A Wiesinger Mail order háza, 961 St. Nicholas Ave., New York, N.Y. — Mivel az Ezzevált Alalmok postahivatalos Kanadába utárvét mellett nem szállít, kérem az összegzet 25 cent szállítási költséggel együtt előre beküldeni. (Hirdetés)

RENDEZŐSÉG.
Közöl hárommillió lakosa van Parisnak

Most tették közzé a francia fővárosban megtartott népszámlálás adatait. Ehhez képest Páris lakóinak száma 3.891.020. Utána sorrendben Marseille következik 800.881 lakóval. A harmadik legnagyobb város Lyon, amelynek 579.763 lakója van.

ALEX A. KELEN LIMITED
1456 City Hall Ave. MONTREAL, QUE.

Tisztelt Kelen ur,
Mellékelve küldök ..... dollárt, mint az Ön által hirdett ..... darab elsőbbségi részvényekre való első részletfizetést.
Kérek további pontos felvilágosítást.
Név .....
Cím .....

Robin Hood FLOUR

A ROBIN HOOD LISZTBŐL KÉSZÜLT KENYÉR A LEGOLCSÓBB ÉLELMICIKK

Háziorvosunk Levelésládája

Lapunknak sikerült Dr. Biró Károly közreműködését megnyerni abból a célból, hogy mindazon honfitársaink is kikérhessék tanácsát, akiknek a nagy távolságok miatt nincs módjukban ott rendelésben felkeresni. Ezen rovatunk keretében Dr. Biró teljesen díjtalanul ad felvilágosítást minden olyan olvasónknak, akinek előzetes rendezvényt van. — Akik kérdéseikre Dr. Birótól magánleveleket várnak, azt is ingyen kapják, ha előfizetésüket egy évre előre rendezik. Levelét az előfizetéssel együtt küldje a "Kanadai Magyar Újság" címére: 375 Hargrave St. Winnipeg, Man.

Dr. Biró Károly

Ezúton is felhívjuk honfitársaink figyelmét, hogy Dr. Biró csak teljes méltósággal és pontos címmel ellátott levelekre válaszol, de bárki tisztelettel megírta, ha még nevének kezdőbetűit sem akarja nyilvánosságra hozni.

MI A TUBERKULÓZIS?

(Folytatás.)

A tüdőbaj bacillus meglehetősen a tüdőben, mint említett nem okoz feltétlenül betegséget. Harc indul meg a szervezet és a kórokozó között és az eredmény attól függ mennyi ellenállást tud az előbbi kifejteni a fertőzéssel szemben. Bőrlápiálkozás, friss levegő és észszerű étrend a testnek oly tartalék-erőt biztosítanak, mellyel a betegség leküzdhető. Ellyengült, kiemelt szervezetben sajnos ez nem következik be és a bacillus romboló munkájának nincs semmi akadály. A tüdőben apró kis göcök keletkeznek amelyek a bacillus által kiváltott méreg hatása alatt elhalnak, egyuttal pedig a betegséget terjesztik, úgyhogy mindig újabb és újabb új tüdőszövetet vonnak be a romboló folyamatba. Ha a pszulázis egy hörgőt ér el akkor az elpusztult és saját maga hasonlónak válik tüdőszövetet a beteg kiköthető. A pszulázis az ereket sem kíméli és a vérkópiés mindig annak a jele, hogy a roncsoló folyamat egy eret is elpusztított.

Hogy kerülnek a bacillusok a szervezetbe? A fertőzés a leggyakrabban zárt helyiségekben történik és csak elenyésző az olyan esetek száma, ahol ez a szabadban történik mert a napsugárzás rövid idő alatt elpusztítja a bacillusokat. A legtöbb megbetegedés hanyagság és tudatlanság miatt következik be. Legfőbb veszély a betegekkel való együttélésben rejlik, akik minden köhögéssel, köpéssel a bacillusok millióit szórják a levegőbe vagy használati tárgyakra, ahonnan azok az egészséges egyénbe kerülnek. Elősegíti ezt az a rossz szokás, amit utólag lehet látni, hogy a beteg, akár tudatában van betegségének akár nem az uton, a lakásban, a munkahelyén köpök. Sok helyen a szobákat általában elszellőtve tartják lehetetlenné téve ezáltal azt, hogy a természet nagy fertőtlenítője: a nap elpusztítsa a padlóporához, a butorokhoz tapadó bacillusokat. Ha azt el lehetne egyszer érni, hogy köhögésnél mindenki a szája elé tartana zsebkendőjét és abba köpne, a tuberkulózis terjedése alaposan lecsökkenne és milliók kerülnek el-ezáltal a pusztulásukat. Kis dolog ez és mégis hány ember élete lenne ezáltal megmenthető!

Kis gyermekek fertőzése gyakran a beteg rokonok csókolgatózásából ered, vagy hogy a felnőttek evőeszközeit használják. Tartsuk távol gyermekeinket mindenkitől, aki köhög, még anyjától is! — ha az tüdőbajban szenved. Ma már tudjuk hogy a tuberkulózis nem örökítő és a gyermek csak szüleitől után fertőződik a beteg szülőktől.

Jövő számunkban folytatjuk.

W. S. Montreal. Kövesse orvos tanácsát, mert vakbélgyulladás csak műtéttel lehet meggyógyítani. Operálás a legkedvezőbb idő az, amikor a beteg vakbél gyulladása után megnyugodott. Ez rendszerint hat hetet vesz igénybe. Azt, hogy a gyulladás visszatér-e vagy sem,

senki meg nem tudja mondani, és az tisztán szerencse dolga, hogy az idült gyulladás megnyugszik, mert ugyanugy életveszélyes hashártyagyulladás is okozhat.

K. L. W. Ont.: Lábizzadása ellen vegyen gyakori fürdőket. Tegyen a meleg vízbe egy fél kávéskanányi formaldehidet, amit bármely gyógyszerésznél megvehet. Reggel a cipőjébe is tegyen öt-hat cseppnyit.

M. P. A., Sask. Kérdéseire lávában válaszolok.

S. B. S. Az állandóan megismétlődő mandulagyulladás legjobb orvossága a mandulák eltávolítása. Semmiféle kezelés meg nem fogja attól óvni hogy a jövőben a gyulladás ne ismétlődjék. A mandulák megnyitást rejtenek magukban, mely onnan állandóan felszívódva, a szervezetet megmérgezi. Ez könnyen lehet az oka súlyosabb panaszoknak is, mint az Öné.

Kiujult az estevani bonyodalom

Emlékeznek még olvasóink arra, hogy az estevani véres kimenetelű bányász-tüntetés megelőzően egy politikai botrányral kapcsolatban is szájról szájra járt a magyaros hangzásu kis saskatchewan város neve egész Kanadában. Arról volt ugyanis szó, hogy a választók egy része Joseph Lamb vezetésével tiltakozott McLeod liberális párti képviselőjéről elismérése ellen, azon az alapon, hogy az szavazatok egy része érvénytelen.

A saskatchewan kormány először egy bizottságot küldött a kényes eset felülvizsgálására, majd pedig a bíróság hatáskörébe utalta az ügyet. Végül is a reginai fellebbezési bíróság döntése alapján nem fogadják el McLeod képviselő azon érvelését, hogy Lamb tiltakozása érvénytelen és ennek következtében ismét vizsgálata alá bocsátják a szavazatokat, annak megállapítása céljából, hogy vajon bizonyos szavazatok-e olyanok amelyek erre nem lett volna joguk.

UTNAKINDULT A "KIRAKAT" HAJÓ

Halifaxból a múlt hét végén indult hihetőleg hódító utjára a "New Northland" nevű gőzös, melyen 60 keletkanadai nagy cég mintaraktárt rendezett be. A hajó nagyjövőjű körútjának az a célja, hogy a világ kikötőiben bemutattván a kanadai ipar termékeit, rendelkezéseket vegyen fel és ezáltal is segítsen a termelés következtében felhalmozott árumennyiségeket a pasztani. Egyelőre a brit tulajdonban levő nyugatindiai szigetek nagyobb kikötővárosaiban vet horgonyt a "New Northland" és abban a reményben, hogy a minta-kiállítás teljesül eladhatja, március első napján tér vissza új rakományért Halifaxba.

ALBERTA NEM KIMÉLI AZ ANGOL VÖRÖSÖKET

Szigorúság szempontjából Alberta között Ontario példáját a kommunista bűntörvényszabályozását illetően. Míg azonban Ontarióban megfellebezték a kommunista vezérek öt éves börtönbüntetését, Albertában kurtán-furcsán elbántak Joseph Farby hivatalos agitátorral és társaival. Annak ellenére, hogy brit alattvalók, illetőleg kanadai állampolgárok voltak, születési helyükre deportálták őket s így Farbyt például Angliába szüppolták.

APAI SZAKVELEMÉNY

— Mit gondol az apám, olyan leányt vegyek nőül, aki ész dolgában alattam áll?
— Amennyiben ez lehetséges nem ...

A London "Times" Magyarországról

Anglia kétségtelenül legtekintélyesebb napilapja, a londoni "The Times" szerint a magyar kormány pénzügyi politikája a következő három elven alapul: 1. Az inflációt mindenáron kevesebbé kell. 2. A pengő aranyértéke és vásárlóereje csorbitatlanul megőrzendő. 3. Az ország termelőképesége fentartandó az ipar és kereskedelem fejlesztése céljából, mégpedig nemcsak Magyarországon, hanem a külföldi hitelezők érdekében is. A kormány el van tökévelve, hogy ebből a három elvből nem enged és azt minden rendelkezésre álló eszközzel érvényesíti.

Uj kormány alakul Franciaországban

A legújabb kábelátvitatok szerint Laval miniszterelnök döntő támogatásra számíthat a közeljövőben megtartandó leszerelési konferencia ellen és ez alkalomra még a kormányt is teljesen szervezve, csak hogy a francia háborús politika esélyeit biztosítsa. Párisi politikai körökben most már biztosra veszik, hogy Laval tanítómestere, az öreg Briand megvált a külügyminiszteri tisztségtől és helyét egy fiatalabb és erősebb francia politikus fogja betölteni, aki

Nem nyitják meg Churchillt

Egész Kanadában elterjedt a híre annak, hogy a kormány megnyitja a települők előtt Churchill manitobai kikötőjének területét. Természetesen a komoly szándékkal odaigyezők mint a szerencsés emberek a géz serege már nagyban leste a tavaszt, hogy az új ígéretdölgő letelepedhessen. Akadtak olyanok is, akik már kis vagyónuk is tudták, hogy bármi percben indulásra készen legyenek.

LECSAPOLJAK TORONTO MOCSÁRVIDÉKÉT

A Torontótól északra mintegy 30 mérföldnyire elterülő úgynevezett Holland mocsárvidék lecsapolásának ügye most már rohamos léptekkel halad előre, úgyhogy hihetőleg a jövő nyár folyamán már teljesen eltüntetik a vizet az eddig használatlan lápos területekből termékeny szántóföldeket várársolnak. A mintegy öt mérföld hosszúságban, két mérföldnyi szélességben egy régi folyam meder alakjában elterülő mocsarat a Simcoe-tóba fogják lecsapolni. A körülbelül 7,500 akker becsült terület kiszáradási munkálatainak többszáz munkanélküli elhelyezését remélik.

NEGY ÉVRE ÍTELTEK MANITOBA PÉNZZÁRSOIT

A winniepei rendőrbírószágon két bizalmi állású tartományi hivatalnokot ítélték egyenként négy évi börtönrre, amikor kiderült, hogy 102,700 dollárt sikasztottak el a kincstárból. Jones tartományi pénztáros és Spaw könyvelő megtörtén ismerte be a bíróságon hogy négy évben keresztül rendszeresen dezmálták Manitoba kincstárát és miután nem tudták az idő közben mutatkozó hiányokat pótolni, végül is vizsgálatot kértek önmaguk ellen. A tárgyaláson derült csak ki, hogy a két tolvaj ravasz számítással vezetett félre ellenőreit és csak most az új ellenőrzési rendszer bevezetésénél derült volna ki, hogy több mint százezer dollárral károsították meg a manitobai kincstárt. Bár mindkét tisztviselő kiszolgált katoná és frontszolgálatukat enyhítő körülménynek vették, mégis nagy felháborodást keltett, hogy csak négy évre ítélték el őket.

Nem ad pénzt Ottawa a településre

A prérítartományok egyes városaiiban mozgalom indult meg, hogy a családok munkanélküliek egy részét farmokra telepítsék le. Ezáltal nemcsak a városok túltömöttségén szeretnének segíteni, hanem egyúttal a jövőjét is szeretnék biztosítani több jobb sorsra érdemes családnak. Egyes tartományokban maguk a kormányok állottak a mozgalom élére. Manitobában pedig Winnipeg városa igyekezett megvalósítani az életrevaló tervet.

Ugy a tartományok, mint a városok azonban a birodalmi kormány pénzügyében bíztak amikor a telepítés gondolatát ki vették a kerestől. Állítólag Ottawából már kaptak is ígéretek erre vonatkozólag, mikor végül, mint derült égből a villám csapott le az a hivatalos nyilatkozat, melynek értelmében Ottawa hallani sem akar a pénzbeli támogatásról, csupán a kitelepítettek segélyezését hajlandó meggyedrésben vállalni.

ELTEMETÉK FOSTERT

Kanada volt birodalmi tengerészeti, majd pénzügyi és végül kereskedelemügyi minisztere, Sir George Foster, aki 1885 óta állandóan vezető szerepet vitt az ország politikai életében, 84 éves korában elhunyt. A veterán politikus óriási részvét mellett temették el Ottawában, ahol életének utolsó éveit töltötte.

EZER PÓZNÁT DÖNTÖTT LE A VIHAR

Ontarióban — mint már számonkban már röviden jelentettük — az új év után óriási szélvihar dühöngött, egyes helyeken szifte teljesen megakasztván a közlekedést. Amellett, hogy felbecsülhetetlen károkat okozott az itéletidő a gyümölcsösökben, a Niagara-félszigeten nem kevesebb, mint ezer telefont és távirópóznát döntött ki helyéről. Még a magasfeszültségű villamosvezetékek is sok helyütt megroppantak a fagyos hó nagy súlya alatt, úgyhogy ennek következtében egész körületek kerültek sötétségbe. Természetesen rengeteg közlekedési szerencsétlenségről érkezett jelentés, halálos katasztrófa azonban szerencsére nem történt.

MEGFAGYOTT EGY POSTAMESTER

Narol manitobai telep postamestere, a lengyel származású Chyrownksi falujától nem messze holtfagyott a Red folyó s a Henderson országot között. Mult pénteken este találtak a kővé fagyott tetemére a csendőrhök. Az alig 30 éves postamester előtte való nap este indult el hazulról szomszédos barátai látogatására. A tanuk szerint teljes hétig nem tudtak a cseppdörök a szökévények nyomára találni, január 7-ére három jómadár megkerült az öt közül, úgyhogy most az utolsó kettőt keresik.

6 Pengő 10 fillért

FIZETÜNK KI 1 DOLLÁRÉRT

MINDENKORI USA. ÉRTÉKBEN

RÁDIO UTJÁN 50c. KÜLÖN FIZETENDŐ

IRJON PÉNZKÜLDŐ IVEKÉRT

DR. JÁNOSSY & CO. BANKERS

543 Queen Street West

TORONTO, Ont.

Egy jó tanács!

HA AZT AKARJA, HOGY **PÉNZE** GYORSAN ÉS BIZTOSAN érjen az OHÁZABA: **KÖLDJE AZT A**

"PANNONIA"

621 Main Street, Winnipeg, Man. U.T.J.A.N

TÁVIRATIDJ csak 75 cent KERJEN PÉNZKÜLDIVET

A COLUMBIA

MAGYAR GRAMOPHON

LEMEZEK

képviselete és főirodája! Darabja 65 cent

Az áruosztálynál

kapható:

Eredeti DIANA sóborosmező üvege 45 cent és \$1.00

Óhazai kassák darabja \$2.00

Piatnik játékszártya 65 cent

Selmec pipák szárral \$1.25

MODIANO cigaretták papír tucatja 30 cent

MODIANO cigaretták hüvely 10 doboz \$1.25

Importált édes-sóma PAPIRIKA eredeti félféles zsák 75 cent

Erős RÓZSA Paprika fontja 40c

M. K. DOHÁNYJÓVÉDEK

CIGARETTA ÉS PIPA DOHÁNYAI eredeti csomagolásban: 13, 15, 20, 50, 60, 80 és 95 cent csomagokként

VIDÉKRE A SZÁLLÍTÁS KÜLÖN MEGFIZETENDŐ!

Kérjen részletes árjegyzéket!

!! Ügyeljen a Címre !!

FELÉRE CSÖKKENTETÉK SASK. KÖLTSÉGVETÉSÉT

Mig az elmúlt évek folyamán a 30 millió körül mozgott Saskatchewan tartomány költségvetése, 1931-ben ennek ellenére alig érte el a 13 millió dollárt a tartomány bevétele. Ennek értelmében természetesen szigorú intézkedésekhez folyamodtak s az idei költségvetést már 17 millió szállították le. Azonban hogy ezt a bevételt valamiképpen összehozhassák, fel kellett emelniük az adókat és le kellett szállítani a fizetéseket. Egyúttal megvonta a tartományi kormány számtalan emberbaráti intézménytől és kórháztól a segélyt, sőt az anyai-és csecsemővédelmi hozzájárulásokat is megvonták, illetőleg nagymértékben csökkentették.

LEÉGTEK LONDON NAGYÁRUHAZA

Az ontariói London városában mult csütörtökön éjjel ismeretlen okból kigyulladt és porráégett a város legnagyobb áruháza, a Kingsmill Store. Lehetőség, hogy túlfűtött központi kazán vagy a villamosvezeték rövidzárlata okozta a katasztrófát. Mire a tüzoltók a helyszínre érkeztek, már annyira elharapóztak a lángok, hogy a hatalmas épület megmentéséről szó sem lehetett. A tűzoltóság minden erőfeszítése ellenére sem sikerült a nagyáruházat, sőt még a szomszédos üzleteket sem megmenteni és így a kár meghaladja az egymillió dollárt. Mire szombat reggelre a tüzet megfékeztek, hat tüzoltót szállítottak súlyos sebekkel kórházba.

Népszerű Orvosi Könyvek

- Békés: mindenkinél érthető tanítás az egészség ápolásáról 65c
- Brücke E.: Hogyan óvjuk gyermekeink egészségét? 75c
- Bucsaný dr.: A gyermek élete és gyógyítása 11.00
- Természetes élet és gyógy-módja 11.00
- A napfény gyógyhatása 65c
- Nyerskosat mint természetes gyógytényezőt 75c
- Bunge E.: Alkoholmérgezés és elfajulás 25c
- Csecsemő a gyermek helyes ápolásának módszere, képekkel 75c
- Décal dr.: Az egészséges élet tudománya 75c
- Egészségtudományok 25c
- Eichorst dr.: Az egészséges és beteg szív 75c
- Forel: Az idegrendszer betegségei 75c
- Friedrich dr.: Tuberkulózis elleni védekezés 25c
- Galen: Az egészséges kis kislány 50c
- Gottlieb dr.: A fogak és száj egészségtana 75c
- Forel dr.: Az ideg és szellem egészségtana 11.00
- Jarintsoff: Hogyan születünk 50c
- Kovács dr.: A nem betegség 75c
- Kayserling: Könyv a házasságról 13.20
- Hahn dr.: Harex, a fertőző betegségek ellen 25c
- Juttasy dr.: Maszázs, a test felrészítése 50c
- Loránd: A nők korai vénülése 25c
- Márberger: Tüdőbaj és tuberkulózis megelőzése 11.00
- Möbius: Az idegbetegség gyógyítása 50c
- Moh dr.: A gyermek szemének ápolása 25c
- Oláh dr.: Az emberi egészség 11.50
- Léval dr.: Orvosi tanácsadó 25c
- Schulhof: Míg az orvos megérkezik 25c
- Orvosi tanácsadó. Az orvosi tudományok kincsesháza. Több száz lapos nagy bibliák alakban. Nékirőlhetetlen minden családnál. Mélyen leszállított ára 45.00

Megjött az óhazai nagy képes naptár 1932 évre, vastag kötetben, képmény táblával, szállítási költséggel együtt \$1.75.

Mivel az Egyesült Államok postahivatala Kanadába utárvételt nem adhat, kérem az óhazai 25 cent szállítási költséggel együtt előre beküldeni.

A. WIESINGER

961 St. Nicholas Ave. New York, N. Y.

"HAZADNAK
RENDELJÉTELENNÜL
LEGY HIVE, OH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSORSZÁGI!"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

BARANYA MEGYE

Ismeretlen tettesek garázdálkodtak a eskostóttosi szőlőhegyen. Sorra felelték a préházakat, majd kiverték a hordók dugóit és az összes bort elfolyatták. Egyes jelek szerint cigányok voltak.

BACS-BODROG MEGYE

Szücs Balázs kelebiai illetőségű gazda egy ültő helyben négy liter ubort ivott meg. Az utolsó pohár elfogyasztása után a gazda holtan fordult le székéről.

BÉKÉS MEGYE

Szemenyel András 40 éves szentetornyai gazdálkodó a szomszédos tanyára tartott, amikor a nagy viharban villámcsapás érte, amely azonnal megölte. Csúdjá hajnalban keresésére indult és a szerencsétlen ember holttestét egy kukorica-földön találták meg.

KOMÁROM ÉS ESZTERGOM MEGYE

Abban a homokbányában amely a dorécsolnoki bányákat látja el homokkal, halálos szerencsétlenség történt. Robbantás közben Pásztor János bányamunkást a megfagyott homoktömb maga alá temette. Mire a homokot eltávolították, Pásztor János már halott volt. A csendőrség vizsgálatot indított.

HAJDU MEGYE

A közelmúltban kapcsolták be Debrecenben az automata telefonközpontot, amely ugyanolyan típusú mint amilyen a Vatikán államban helyezték üzembe. Az új automataközpont 2500 előfizetőre van berendezve, de kibővíthető 6000 előfizetőig. A régi kézikapcsolású központot 30 évvel ezelőtt Fiuméből vették Debrecenbe. A régi központ felszabadult kezelőit a posta nem bocsátja el, hanem más szolgálati ágaiban helyezi el őket.

NÓGRÁD MEGYE

A cseh hadügyminisztérium hivatalos közlése szerint a Losonc mellett tartott tüzérségi lögyakorlatok alkalmával egy 10 centiméteres gránátlövedék a földbe fordult és nem robbant fel. A gyakorlatok befejeztével 50 műszaki katonát vezényeltek a lőtérré, de ezek hasztalan keresték a lövedéket. Karácsony előtt három páztor a réten ráakadt a gránátra és egyikük nyilván hozzányult, a lövedék felrobbant és mindhármukat darabokra szaggatta.

PEST-PILIS-SÓLT KISKUN MEGYE

A kecskeméti városi adóhivatal kimutatása szerint az adóhátralék Kecskeméten 1.510.194 pengő. Az egész évre előírt adónak eddig mindössze 33%-a folyt be. Az egész esztendőben idáig összesen 27.672-t. Árverés kitűzésére ebben az esztendőben 6027 esetben került sor.

SOMOGY MEGYE

Közvetlenül a karácsonyi nagy viharok előtt szokatlanul enyhé időjárás uralkodott Délsomogyban, honnan hírt kaptunk a tavaszi és nyári virágok újravirágzásáról. Somogyviszlón az ibolya sokkal czebb és illatosabb, mint aminő a tavaszi ibolya szokott lenni. Délsomogyban most rügyezik aogyorófa s kint a mezőn a kököscesin virágzik mint tavaszkor.

TOLNA MEGYE

A Kapos folyó medrének szabályozása alkalmával Dombóvár közelében a kotrógépek bronzkorszakbeli leleteket hoztak napvilágra. Az egyik teljesen ép bronzbaltáról megállapították, hogy Krisztus előtt 1300-ból származik.

ZALA MEGYE

A kövágórsi balatoni halászkok szokatlanul súlyos terhet éreztek a hálóban. Mikor kivonszolták a hálót, legnagyobb meglepetésükre egy férfi hulla volt benne. Partra vitték, ahol megállapították, hogy egy 40 év körüli férfi, akinek testére vastag láncc volt csavarva mely átfogta nyakától a lábáig. A csendőrség megállapította, hogy a hulla Kovács Lajos köveskálj gazdával azonos, aki öngyilkossági szándékából vetette magát a Balatonba és hogy biztosan elmerüljön, magára csavarta a nagy láncot.

ÖSSZEFOG A MAGYAR TÁRSADALOM

IRTA: Dr. PERÉNYI ZSIGMOND

A gazdasági világválság, amely a győztes nagyhatalmakat és a szomszédos országokat sem kímélte meg, természetesen Csonka-Magyarországon is érezteti súlyos hatását. A termelési, értékesítési, hitel- és államháztartási válság az egész magyar társadalmat néhez helyzetbe sodorták. E válságoknál is nagyobb és veszélyesebb azonban az a lelki lehangoltság, az a csüggedt kishitőség és a jobb jövőben már nem bízó fáult reménytelenség, amelynek jelei — fájdalom! — egyre szélesebb rétegekben kezdenek mutatkozni.

Törhetetlen lélekkel, töretetlen erővel kell pedig megbirkózunk a ránk nehezedő — hitünk szerint — utolsó próbatételrel, mert a mi szívósságunkon, kitartásunkon és küzdelemre való készségünkön fordul meg hazánk és nemzetünk jobb jövője. Ne feledjük egy percet sem, hogy a zászlóviharra rázza mindenik európai országot, köztük nem egyet sokkal erősebben, mint a mi országunkat. Jussom eszünkbe, hogy bár megcsönkítottak a alapjaiban egészséges östermelő állam vagyunk, amely a gazdasági nehézségeken könnyebben tud átvégődni, mint az ipari államok és azok az országok, amelyek súlyos politikai és gazdasági szerű bajokban szenvednek.

Szépvedéseink elviselését azonban könnyítse meg az a tudat, hogy ennek az egyetemes válságnak súlyos kalapácsütései nap-nap mellett bizonyították világszerte azt az általunk rég igen érzett igazságot, hogy a bajok eredendő forrását a szerencsétlen, bosszúsult, igazságtalan a természetes gazdasági egységeket esztelenül szétépítő békeparancsokban kell keresni, amelyek felkelték a világ politikai és gazdasági egyensúlyát. Kezdi világszerte érezni, hogy nincs más kivétel ut e végzetes helyzetből, mint a békeparancsok melletti revíziója. Egy szerre hirdetik azt Borah szenátor, az Egyesült Államok külügyi bizottságának elnöke. Muszsolini, Olaszország vezére és világhíres nagy fia és MacDonalddal akit az angol nemzet örösi több ségének bizalma emelt újra — a miniszterelnöki székbe.

Világszerte terjed annak felismerése hogy a Duna-völgyének a történelmi egysége Magyarország a szive és természetes jegecesedési pontja, hogy ennek a hatalmas területnek újabb, igazságosabb rendezése nélkül a nemzetek őszinte kibékülését nem lehet megteremtteni s nem lehet helyreállítani azt a bizalmat, amely legfőbb alapja

az államok békés gazdasági együttműködésének. Ez a megbékülés pedig a rajtunk elkövetett igazságtalanságok jóvátétele nélkül nem valósulhat meg, amint ezt ma már megatalkodott ellenségeink is kezdik elismerni.

Vajjon nem lenne végzetes bűne mindnyájunknak a nemzettel és önmagunkkal szemben ha éppen most, amikor a ránk boruló sötétségben keresztülrengve tör át egy jobb jövő biztató világossága, a múlt nehézségei előtt megtorpanva erénytelen feladnánk a küzdelmet és lelkileg összeroppanva, a bomlasztóknak rést engednénk a behatolásra, állami és társadalmi szervezetünk szétporlasztására?

Csak tőlünk függ, a mi csüggedetelen kitartásunktól, fanatikus hitünktől, a mi testvéri összefogásunktól lelki és erkölcsi felemelkedésünktől, hogy vajjon az előbb-utóbb bekövetkező győ keres változások erős, magában bízó, egyakaratu, társadalmi és gazdasági belső rendjét szilárdan őrző öntudatosan céljai felé törő magyar nemzetet találunk-e itten, amelynek szava és akaratja sorsdöntően irányító, vagy pedig — mint a végzetes októberi összeomlások történet — egy politikailag és társadalmilag szétziláló, egymást marcangoló, fegyelmetlen és nemzetietlen embertömeget, amely nem számít, amelylyel mindenki azt teheti majd, amit akar.

Felhívunk még minden öntudatos magyar figyelmét arra is, hogy a mai nehéz pénzügyi és gazdasági viszonyok között nemcsak hazafiass kötelességünk, de egyenesen életérdeklünk parancsava, hogy első sorban a magyar föld és a magyar ipar termékeit fogyasszuk, mert ezzel küszködő magyar testvéreinknek keresetét és kenyeret biztosítunk s így harcolhatunk a leghatásosabban a munkanélküliség és a nyomor ellen.

A magyar társadalom megfokja mutatni, hogy mindaz, amit a trfianoni békeparancs óta a magyar nemzetről világszerte büszke önértéssel hirdettünk és amit külföldi jóbarátaink is állandóan hangoztatnak, csakugyan élő valóság: a Kárpátok medencéjében valóban a magyar nemzet a legerősebb, a legfegyelmettebb, politikailag a legiskolázottabb és gazdaságilag legszívósabb, tehát hogy mindez méltóvá teszi nemzetünköt arra, hogy újra visszafoglalja a régi helyét, ahonnan a pillanatnyi gyöngeség és a balsors sújtó keze letaszították.

Fellendült a baromfityesztés

Nagy volt az ijedelem, amikor híre érkezett annak, hogy Anglia hadat üzent a magyar pulykának. Felvetették azt az ötletet, hogy minden külföldi pulykának egyik lábát vágja le a vámhivatal, így tudja meg minden angol ember, hogy idegen pulykát vásárol s ha olcsó áron is szerzi be a karácsonyi pulykát — ronlja a pénz értékét. A terv

kivételre szerencsére nagyon rövid volt az idő, akcióit nem lehetett megszervezni és így az idén még elég magyar pulyka került ki Angliába. Az angoloknak ez a védekező mozgalma nagyon erősen érinti a magyar mezőgazdaságot, mert a baromfityesztésből nagyon sokan élnek. Még a boldog békeidőben in-

dult meg a baromfikkivétel Angliába. Eleinte csak néhány elemes kereskedő dolgozott, az utóbbi időben azonban mindinkább többsz és többsz szállítottunk ki. 1928-ban már 146.352 métermázsza vágott és előbbromfit vittünk ki, egy évre rá 147.505, 1930-ban pedig 222.106 métermázsza áru talált vevőre a brit szigeteken. A földművelésügyi miniszter büszkén hivatkozott arra hogy négy év alatt kétszeresére emelkedett a baromfikkivétel s így látszott, hogy a fejlődésnek még nagy lehetőségei vannak.

Az állam úgy érezte, hogy ebben az irányban lehet valamit tenni és ezért áldozatoktól sem riadt vissza. Négymillió pengő kölcsönt adtak tyukfarmok létesítésére. Tíz évre adtak kamatmentesen pénzt, a vállalkozók baromfityesztő mintatelepeket létesítettek és még akarták honosítani a Rod Island Red és a Leghorn baromfifajtákat. Sajnos, az új baromfifarmok

nagy része tönkrement, azon egyszerű oknál fogva, mert ezeket a baromfifajtákat nehéz volt Magyarországon megtelepíteni. A magyar talajon, a magyar éghajlat alatt csak a parlagi baromfi igazán életképes. A baromfityesztés 90 százalékban még mindig a kisgazdák kezében van és legfeljebb tíz százalékban dolgoznak a minta-tyukfarmok.

Jelenleg mintegy 3000 baromfifarm működik az országban. Ezen a télen körülbelül 200 vaggon karácsonyi pulykát vittek ki tőlünk Londonba. Egy-egy külföldre irányított vaggonban összesen 12.000 kopasztott szárnyas van.

Az angol gazdasági védekező mozgalom mindenesetre óvatosságra intette a magyar gazdákat. Minden valószínűség szerint új farmok nem fognak léteülni, ellenben a régieket léketesíteni fogják és fokozatosan fejlesztik.

PAIZS ÖDÖN

Hétről-hétre

A külföldi magyarokat első sorban érdekel a kivándorlási tanács újjalakulása. Kereszt Fischer Ferenc belügyminiszter az ülésen nagyobb beszédet mondott, amelyben éppen a külföldi magyarok sorsával foglalkozott. A világ csaknem valamennyi államában súlyosabb vált a gazdasági helyzet és ma sehová se engedik be a kivándorlókat. Sőt igen sok helyről deportálják őket s a hazaküldés veszélye fenyeget sokezer magyart. Külképviseleti hatóságaink mindenesetre új lehetőségeket keresnek kivándorlóink számára és megvédik őket az üldözésekkel szemben. A kivándorlás ügyével alaposan kell foglalkozni, mert az országban munkával el nem látható emberegyedre kivándorlás útján kell munkához juttatni.

Nagy meglepetéssel állapította meg a kivándorlási tanács, hogy valamennyi Magyarországon eddig működő hajózársaság továbbra is működési engedélyt kért a belügyminiszteriumtól. Az egyes társaságok számára ez nagy anyagi áldást jelent, amár a magyar kormány elég jelentősen könnyített a terheken. Arról volt szó, hogy több hajózársaság összeolvad. Az irodák valóban teljesen leépítették a személyzetet, ket, de eddig egyetlen egy hajózársaság sem adta fel önállóságát. A közeli hetekre várják az olasz társaságok egymásbaváltozását, beszélnek az angol hajózársaságok szorosabb együttműködéséről is. Feltételekül további leépítések várhatók, hivatalosan azonban egyelőre tovább dolgozik valamennyi hajózársaság.

A kormányt válság fenyegette. A keresztény párt tiltakozott az ellen, hogy az állam nyugdíjasai és tisztviselői járandóságait újra megnyírják. Károlyi Gyula miniszterelnök többször megkísérelte leszerelni az elégedetlenkedőket azzal, hogy a költségvetést tovább kell lecsökkenteni és erre más mód nem kínálkozik, de a keresztény párt nem fogadta el ezt az álláspontot. A keresztény párt ki is vált a kormányból. Ernőzt Sándor népjóléti miniszter, aki már hosszabb idő óta betegeskedett lemondott, a miniszterelnök a-

szerepettel gondolják, igyekezzenek átvezetni a népet azon az új korszellemre, amely most van kialakulóban. Ma ugyanolyan jelenséget észlelhetünk, mint amilyen a közép- és az új kort elválasztották egymástól. Ma is új eszmék, új világérdekek ütözkönek össze, új találmányok változtatják meg a gazdasági élet rendjét. Ezen az átmeneti időn kell átvezetni a le-

—23—

CELLULOIDTETEJŰ KALAP

Egy cseh sapszakabó, Joseph Macleay, a prágai szabadtalmi hivatalnál bejelentette találmányát: a celluloidtetejű kalapot. A feltaláló abból az elgondolásból indul ki, hogy a napfény jöt tesz a fejbőrnek. A legtöbb ember azért kopaszkodik meg, mert kevés nap éri a fejét. A feltaláló tehát olyan kalapokat és sapskákat készített, amelyeknek teteje rendkívül erős, csaknem törhetetlen celluloidlapból áll. Az ember tehát fentarthatja a kalapot a fején és a nap mégis süti a fejbőrt.

VALSÁG A MUZSIKÁBAN

Két hangász találkozik. Egy kontrás és egy klarinétos. Azt mondja a kontrás: — Képzeld, szaktárs! Három hete már, hogy nem volt a kezembe vonó! — Az semmi! — mondja a klarinétos, — én már négy hete csak a kermemet fujom!

SZARKA JÓZSEF

üzletében magyar pipa és cigaretta dohány, papír kapható. A Kanadai Magyar Ujság úgynöke előfizetéseket, hirdetések, keresztetéseket felvesz a lapszáma. MAGYAR OTTHON SZALLODA 406-4. Ave. South Lakás: 609-13 Str. LETHBRIDGE, ALTA.

ANGOLUL BESZÉLNI

IRNI ÉS OLVASNI! Könnyen megtanulhat minden magyar a híres két dölláros „Angol-Magyar Tanító” 50 leckéjéből. Az ára most csak egy dollár, melyet a megrendeléssel együtt kell beküldeni.

IZIDOR BRAUN

okl. tanító és ny. jegyző 10210 Adams Ave. Cleveland, O. U. S. A.

BETEG ÖN?
VAGY EREZ VALAMI RENDELLENESÉGET SZERVEZETEBEN? Ha igen — írjon vagy járjon el személyesen Keletkanada egyetlen Magyar Gyógyászatiába, ahol magyarul beszélnek és óhazában képzett GYÓGYSZERESZ díjazatlanul ad tanácsot és csinálja meg orvoságot.
I. ROTHBART
Gyógyász és vegyész
594. Dundas St. West. TORONTO, ONT.
POSTAI RENDELÉSEKET AZONNAL KIKÜLDÖNK

NE VÁRJON ADDIG—AMIG KÉSŐ!
Amikor már titkos betegségeknek szomorú következményeit érzik.
Férfiak használják a zonnal a Dr. Bolgár-féle Trippolo pálcákat és Sanctin Capsulákat. Csak írja le ez a jelet:
X X X
E szerek használata végtelenül egyszerű és munkájában nem zavarja.
ÁRA: 5 dollár.
VÖRÖS KERESZT PATIKA
8001 Buckeye Rd. K. CLEVELAND, O.

EGYLETEK EGYHÁZAK

KATHOLIKUS MAGYAR ISTENTISZTELET

Jartunk, magyar szent beszéddel minden vasárnap 10-11-ór a Szent Ferenczi misszió névére nagytérben (Jarvis utca 187), melyre minden katolikus magyar hívőt szeretettel meghívjuk: **SOOS ISTVÁN** prédikátor

WINNIPEGI REFORMATUS EGYHÁZ

Istentisztelet. Minden vasárnap délután háromnegyed tízór és délután négy órakor a MacDonnald Ave.-en levő Point Douglas Churchben.

Presbitéri gyűlés minden hó első hétfőn.

Vasárnap iskolák minden vasárnap délután 3-6 óráig.

Lelkész: Csendes Imre 589 Spence St. Tel.: 57106

Gondnok: Kolozsvári András

Presbitériusok: Nemcs Gusztáv, Jozsef Varga Károly, Prézabiterok: Bönyei Zsigmond, Dancs Lajos, Dencsi András, Ifj. Farkas Imre, Korödy Béla, Kubik István, Molnár István és Szabó György.

WINDSOR, ONT. SZENT ANTAL KATHOLIKUS MAGYAR HITKÖZSÉG

Vasárnap szent mise 11 órakor a St. Anthony's kápolnában. (Banwell és Margaret Ave corner) Vasárnap d. u. istentisztelet 4 órakor a polvák templomban (Banwell és Longlois Ave. corner) Szentegyház kiadója általános iskolák a polvák templomban. Szerdén d. u. 4-5-ig a kezdőknek és péntek d. u. 4-5 a haladókknak magyar iskola a St. Angyalok káth. iskolában.

Kuratori gyűlés minden hó első szombatján este 8 órakor. Ifjúsági gyűlés minden hónap első vasárnapján d. u. 2 órakor. A hitközség klub helyiségekben. Az öltözőkben havi gyűlése minden hó utolsó szerdáján este 8 órakor a plebánián, 1317 Parent Ave.

WELLAND, Ont. MAGYAROK NAGYSZABONYA KATHOLIKUS HITKÖZSÉG

Hétköznap reggel 1/8 órakor szent mise - Vasárnap 8 órakor szent mise - 11 órakor nagy mise, prédikáció. Délután 1/4 órakor hittanóra.

Vasárnap iskolák minden vasárnap délután 2 órakor, kivéve július és augusztus hónapokat.

Keresztelés bejelentés szerinti Avatás kétszer minden hónapban vasárnap délután 10 órakor.

Minden hónap I. vasárnapján a gyermekek, II. vasárnapján az Öltőgyűlés, III. vasárnapján a Holy Name Society, közös szent áldozás.

Gyónni lehet mindennap reggel mise előtt, szombat délután 3-5 óráig és este 7-9 óráig, vasárnap a szent mise előtt reggel 7 óráig.

Hitközségünk jelenlegi tisztikara: Gondnok: Cséhek Károly, Algodnok: Cséhek Károly, Pénztári elnökök: Hajos István és Gébel Nándor.

Kurátorok: Szabó Mihály, Németh Antal, Salamon László, Finner Ferenc, Jári Károly, Szabó György, Mihel István, Varga Lajos, Ozalics István, Páncs Károly, Arvai József, Kovács Ferenc, Damp Mihály és Schwartzkopf István.

Hitközségi jegyző: Dimand István. Pótlakos: Rev. Hédly Jeromos, címe: 337 Hellem Ave

LETHBRIDGEI ELSŐ MAGYAR BETEGSEGELYZŐ EGYLET

Gyűléseit tartja minden hó első utáni vasárnap d. u. 3 órai kezdettel a káth. templomban.

Tagja lehet minden magyar férfi vagy nő 16 évtől 60 éves korig vallásfelelősen különböző nézők. Felvételi díjak kor szerint:

16 évtől 25 évig	1 dollár
25 évtől 35 évig	2 dollár
35 évtől 45 évig	3 dollár
45 évtől 55 évig	4 dollár
55 évtől 60 évig	5 dollár
60 évtől 65 évig	6 dollár
65 évtől 70 évig	7 dollár

Tagdíj öt havonta 1 dollár, melyért Egyetünk napi 1 dollár segélyt fizet munkátlanság esetén orvos bizonyítvány felmutatás ellenében. Elhalálozás esetén 250 dollárt fizet Egyetünk az elhalt tag örökösének. Uj tagokat orvos bizonyítvány felmutatás alapján minden rendelkezésre álló helyen veszünk fel. Védőket orvos bizonyítvány felmutatás ellenében felvesszünk tagokul. Minden pénzügyi demórá vagy tagdíj díj a pénztárnok címére küldendő: Joe Mattiz, 1005-8th St. North, Lethbridge Alta.

Elnökök: Lengyel Imre, alelnök: Tamás András, jegyző: Tóth István, pénztárnok: Mattiz József, ellenőr: Füzey Viktor.

Érdeklődők bővebb felvilágosítást fordítanak az Egyet gyűlésekre. Minden Egyetünk érdeklős levelet a jegyző címére küldendő: Steve Tóth, 1005-8th St. North, Lethbridge, Alta.

A TORONTÓI MAGYAR BAPTISTA GYŰLEKEZET

Istentiszteleteink Sorrendje: Boverly és Sullivan utcák sarkán levő angol templomban. Minden vasárnap d. e. 10-11 óráig, 10-11 óráig vasárnap iskolák. 11-12 óráig prédikáció. Este 7-8 óráig diktáció, 8-10 óráig ifjúsági egyet. Minden csütörtök este 7-8 óráig, 9-10 óráig énekar-gyakorlat Welland, Ont. A Regent és Hester Lane utcák sarkán lévő saját templomban. Minden vasárnap d. e. 10-11 óráig, 10-11 óráig vasárnap iskolák, 11-12 óráig prédikáció. Este 7-8 óráig diktáció, 8-10 óráig ifjúsági egyet. Szerdák este 8-10 óráig. Mindenkit szeretettel hívunk! Lelekész: Rev. Balta György 13 Glen Morris St. Toronto Ont. Telefon: Kingsdale 4222

ROSEDALE-I MAGYAR BETEGSEGELYZŐ EGYLET

Alakult 1929 október havában.

Ma már közel félszáz tagja van. Egyetünk havi gyűléseit minden hó első vasárnapján, d. u. 3 órai kezdettel tartja. Belépési díj \$4.00, melyből \$1.00-et a könyvtár fenntartására fordítunk, míg a \$3.00-torogatókat a tag kitételek hiány nélküli finanszírozására, hogy ha hátrétek maradnak.

Tagokat csak orvos igazolvánnyal veszünk fel. Tagdíj öt havonta \$1.50, melynek ellenében \$9.00 hitelességet fizetnek balesetbéli törvény betegeg esetén, a más hátréteket megvárható betegségek és első napotól jár segély. Halál esetén temetkezési segély \$75.00 és a hátramaradottak részére tagonként \$5.00. Az egyetlet tagjai iratnyitják. Lépjen be Ön is a gyűlésbe a barátság és betegeg megelődés érdekében, mert nem tudjuk mit hoz ránk a következő órá. - Megkeresések: Márkos János titkár címére küldendő: P. O. AERIAL, Alta.

A KÉLETKANADAI AG. HITV. EVANGELIKUS EGYHÁZKÖZSÉGEK TAJEKOZTATÓJA

Windsor. Templom: A Langlois és Assumption utcák sarkán a Wyandotte St. közelében. Istentisztelet: Minden vasárnap délután fél 11 órakor és délután 3 órakor. Vasárnap iskolák: minden vasárnap délután 10 órakor. Vallásoktatás és nevelés minden hónapban délután 2 órakor iskolahelyiségünkben. A nyári magyar iskola: hivatalos tanév befejezésétől az új tanév megkezdéséig minden nap reggel 9 óráig 12 óráig. Presbitéri gyűlés minden hónap első vasárnapján. Gondnok: Temercsy István, címe: 1322 Parent Ave., Windsor, Ont. Lelekész Papp János László ev. lelkész, címe: 1020 Assumption St. A lelkesített hivatali telefonszáma 2-1176

Montreal. Templom: a Jean Manon és Prince Arthur utcák sarkán lévő német evangélikus templom. Istentisztelet: minden hónapban egy szerdán délután 2 órakor. Vasárnap iskolák és vallás oktatás a gyermekek részére a további intézkedésig havonta egyszer az istentisztelet napján Presbitéri gyűlés minden istentisztelet alkalmával. Gondnok Hegedűs Sándor, címe 2051 St. Christophe St. Montreal, Que. Lelekész Papp János László windsori ev. lelkész.

Windsor. Templom: a Griffith St. és First St. között. Istentisztelet minden vasárnap délután 3 órakor. Vasárnap iskolák és vallásoktatás minden szombaton és vasárnapon a Kitcheneri Magyar Kör helyiségekben. Presbitéri gyűlés minden hó első vasárnapján. Nyári magyar iskola - hivatalos iskolai tanév befejezésétől az új tanév megkezdéséig. Gondnok Vopp János. Lelekész: Walther Herman ev. lelkész.

Windsor. Templom: a Griffith St. és First St. között. Istentisztelet minden vasárnap délután 3 órakor. Vasárnap iskolák és vallásoktatás minden szombaton és vasárnapon a Kitcheneri Magyar Kör helyiségekben. Presbitéri gyűlés minden hó első vasárnapján. Nyári magyar iskola - hivatalos iskolai tanév befejezésétől az új tanév megkezdéséig. Gondnok Vopp János. Lelekész: Walther Herman ev. lelkész.

ERTESTESÍTÉS A fenti magyar evangélikus egyházakhoz tartozó United Lutheran Church in America, amerikai evangélikus egyház kanadai egyházkerületéhez tartozó, a szociális ügyekért felelős, illetékes vezetője Papp János László windsori ev. lelkész és Ruzsa Jenő, waterlooi ev. lelkészjelölt biztattak meg. Ezen egyházakhoz hivatalos egyházi lapja a Windsoros megjelölés "EVANGÉLIKUS HIRADÓ", melynek előzetes díja havonta 10 cent. Megrendelhető a következő címen Rev. J. L. de Papp, 1020 Assumption Street Windsor, Ont. Hamilton. Templom: 104 Hughson St. N. St. Paulus Lutheran Church (Hughson és Gore St. corner) Istentisztelet havonta kétszer előre bejelentett időben. Lelekész Ruzsa Jenő ev. lelkészjelölt.

A WINNIPEGI SZENT ISTVÁN KIRÁLY R. KATH. MAGYAR BETEGSEGELYZŐ EGYLET

Alakult 1907-ben. Saját háza Winnipeg, Elmwood, 665 Nairn Ave. Az egyesület célja: tagjainak betegsége és halálai segélyezése, a vallásos élet ápolása. Magyar könyvtár. Az egyet tagjainak minden vasárnap és ünnepnap a helyiség rendelkezésére áll a heti \$5.00 betegsegély és \$40.00 temetkezési segély. Belépési díj \$2.00, havidi 50 cent. Kiszámlázás minden hó 3-ik vasárnapján. - Vidéki eljövőkre csak-pártoló tagokat vesz fel Minden érdeklős az egyet titkárhoz címzendő Lovász István 665 Nairn Ave. Elmwood, Man. Egyetlet orvos: Dr. H. OCKLER, cím: 616 Mountain Ave. Ph. 55 893. Leköszönés: rendelés este 7 után.

A RAYMONDI ELSŐ MAGYAR BETEGSEGELYZŐ EGYLET

Alakult 1927 aug. 1-án. Tagjainak száma: 75

As egyetlet gyűléseit minden hó második vasárnapján tartja. Belépési díj: \$1.00. Havi díj: 75 cent. Orvosi segély: betegsége esetén heti \$6.00. Halál esetén: \$50.00 temetési és minden tag után \$1.00 fizet az egyetlet temetési költség címén. Tagok felvétele a havi gyűléseken, minden hó második vasárnapján d. u. 2 órakor, amikor is 16 évtől 50 évig vezetőnek fel új tagokat orvos bizonyítvány alapján. Raymond és környéki honfitársaink lépéseket tegyünk feléjük. - Hisz mindenkit érdekel. - Osszartásban az érdeklősök. - Az egyetlet érdeklőséi minden hó első vasárnapján délután 2 órakor a titkár címére küldendő: CSABAY József BOX: 380 Raymond Alta.

EDMONTONI BETEGSEGELYZŐ EGYLET

EDMONTON, ALTA. - Az első magyar egyetlet Edmontonban. ALAKULT 1926-BAN.

Havi gyűléseit tartja minden hó UTOLSÓ vasárnapján két órai kezdettel.

Belépési díj: \$3.50, orvosi vizsgálata díja 2 dollár, tagdíj öt havonta: \$1.50, melynek ellenében az egyetlet betegsége vagy baleset esetén nyolc dollár és 75 centet fizet hetenként. Halál esetén temetési költség 75 dollár visszamaradottak részére tagonként egy dollár.

Az egyetlet tagjai iratnyitják. Lépjen be Ön is a barátság és testvérség igaz ismét. Az egyetlet könyvtára díjtalanul áll a tagok rendelkezésére.

Az egyetlet jelvénye: "A kálappal, az oly magyar egyetletet Kanadában."

Megkeresések az elnök címére küldendő: 10520 - 96 Street Edmonton, Alta. LUKÁCS LAJOS elnök.

TORONTÓI MAGYAR EGYESLET

Magyar nemzeti, keresztény-szocialista tömörület. Alakult 1927-ben. Elnöke: L. V. Victoris 67 Grand Ave. Titkár: J. CZETŐ 12 Andrews Ave

TORONTÓI MAGYAR EGYLET

Alakult 1927-ben.

CÉLJAI: A helybeli magyar-szociális és társadalmi megmozdítása. Magyar Kulturális Értéke. Magyar Könyvtár létesítése. A rászoruló magyarok támogatására segélyalap létesítése.

A helybeli magyarság igényeinek kielégítésére különböző alosztályok szervezése: 1) Betegsegélyező Egyetlet, 2) "Pro Hungaria" műkedvelő egyetlet és "Zrínyi Miklós" takarékegyetlet.

As egyesület minden hó első vasárnapján d. u. 2 órakor összejövetelt tart a Magyar Otthonban, 187 Spadina Ave. Az érdeklődők forduljanak az egyesület titkárhoz, kinek címe: Julius Csotó 23 Carlisle St., Toronto, Ont.

ALBERTAI REFORMATUS EGYHÁZ

Központ: Calgary. Egyházak: Lethbridge, Raymond, Leduc, Taber, Brooks. Istentiszteletek sorrendje:

Calgary: A hónap második és negyedik vasárnapján. Lethbridge: A hónap harmadik vasárnapján d. e. Raymond: A hónap harmadik vasárnapján d. u. Leduc: A hónap első vasárnapján d. u. Taber, Brooks: Előre közölt időben hétköznapon. Egyházak: Bálhori István, Calgary, Kazda Balázs Lethbridge, Németh Gyula Raymond, Pénztárnok: Mátyás Ferenc Calgary, Nagy Péter Lethbridge, Sára Gáspár Raymond. Lelekész: Bucsin Béla 511-13th Ave East, Calgary, Alta.

A MAGYAROK FOGORVOSA SASKATOON

Saskatoonban. DR. A. SINGER 123-20th STREET WEST Phon: lakás 4389 iroda 3011

Dr. J. E. WILKINSON

magyarok fogorvosa

520 Tegler Building

A 15-centes étore felett

EDMONTON, ALTA.

Dr. V. K. O'GORMAN

ORVOS ÉS SEBÉSZ

642 Tegler Building

Rendelő telefon: 23618

Lakás: 9902 111th St. Phon: 23618

EDMONTON, ALTA.

Dr. B. J. Ginsburg

ORVOS

a bőr-és nemibetegségek Specialistája

Rendelő: reggel 9 óráig este 8-ig 403-4 McARTHUR Bldg. 4 em. WINNIPEG, Man.

(a Portage Ave. közvetlen a Main St. sarkán, a Child's-étterem épületében) - Németül is beszél!

A WINDSORI MAGYAR REFORMATUS EGYHÁZ KALAUZA

Lelekész: Dr. Molnár Jenő 531 Queltz Ave. Windsor, Ont. Pénztárnok: Rimaszombaty István, ellenőrök: Somodi János és Bányai Ferenc, jegyző: Császár Dezső, Egyházmegyei képviselő: Kovács László, előjáró: Kőrössi Balint és Ferenczi György.

Istentiszteletek: Minden vasárnap d. e. fél 11 órakor és este 7 órakor. Vasárnap iskolák: Minden vasárnap reggel 9,30-kor

ORVOSOK

Dr. BIRO KAROLY

Sebész és belgyógyász a budapesti Gr. Apponyi Poliklinika v. tanárségéje

SASKATOON

123-20th Street West

Telefon: 2724

MAGYAR ORVOS

Dr. SOLE MIKLÓS

v. klinikai orvos

141 Main St. East.

Hamilton Ont.

Telefon: Baker 3372

A MAGYAROK FOGORVOSA SASKATOON

DR. A. SINGER 123-20th STREET WEST Phon: lakás 4389 iroda 3011

Dr. J. E. WILKINSON

magyarok fogorvosa

520 Tegler Building

A 15-centes étore felett

EDMONTON, ALTA.

Dr. V. K. O'GORMAN

ORVOS ÉS SEBÉSZ

642 Tegler Building

Rendelő telefon: 23618

Lakás: 9902 111th St. Phon: 23618

EDMONTON, ALTA.

Dr. B. J. Ginsburg

ORVOS

a bőr-és nemibetegségek Specialistája

Rendelő: reggel 9 óráig este 8-ig 403-4 McARTHUR Bldg. 4 em. WINNIPEG, Man.

(a Portage Ave. közvetlen a Main St. sarkán, a Child's-étterem épületében) - Németül is beszél!

Dr. H. HERSHFELD

orvos és sebész

1111 Main St. és Alexander Ave sarkán WINNIPEG, Man.

rendelő telefon: 26 600

aká telefon: 51 162

MAGYARUL BESZÉLUNK!

Ha bármilyen orvosságra vagy drugstore tárgyra van szüksége, küldje rendelését a vagy jöjjen személyesen Kanadába magyar híres gyógyszerárba.

MASSIG'S DRUGSTORE

1609-11th Ave. REGINA, Sask

MAGYAR ORVOS

Dr. SOLE MIKLÓS

v. klinikai orvos

141 Main St. East.

Hamilton Ont.

Telefon: Baker 3372

Honfitársak!

Ha bármikor Hamiltonba vetődnek, ne mulasszák el felkeresni

SIMON JÁNOS

MAGYAR ÉTTERMÉT,

230 BARTON ST. EAST., HAMILTON, ONT.

Életrövid magyar konyha, figyelmes kiszolgálás, olcsó árak! A hamiltoni és környéki magyarság szives pártfogását kéri.

Telephone: Regent 8925 a Tulajdonos

Telepedjen le s legyen a maga gazdája

Soha sem lesz jobb alkalom a telepedésre, mint most - jó vidéken, benépesedett helyen folyik a település. Akinek komoly elhatározása a telepedülés, jöhet azonnal.

Hajójegy - Pénzküldés - Közjegyzői okiratok

KONYHA FERENC, közjegyző

YORKTON, SASK. 52 West Broadway.

HA RAYMOND és környékén, ahol CUKORRÉPA, DOHÁNY és mindenféle kert vetemény megtermem, akar földet venni.

CSALÁDJÁ, vagy ROKONA részére Bevándorlást Engedélyt akar beszerezni.

HAJÓJEGYET akar venni, vagy PÉNZT akar küldeni SZEMELYESRŰN, VAGY LEVÉLILEG FORDLJON

NEMEDY GYULA RAYMOND, Alberta. P. O. BOX: 239.

MAGYAR TELEPÍTŐ IRODAHOZ.

COURTHS-MAHLER

rabb tért vissza. Amint a hal szeszfogó szőnyegére lépett, hallgatódzva állt meg. Varázslatos zene hangjai ütöttek meg fülét. Szemének egy fölvilágos mutatója, hogy megértette a helyzetet. Csakugyan Ruth volt az, aki a csodálatos hangokat kialsja a zongorából? Halkan nyitotta ki a kis szalon ajtaját a küszöbön, mintegy ámulat, állva maradt. Mint a gyöngyök pergett a hangok egymás után. Ruth újai alatt lüktető meleg élet fakadt. Bámét, fájdalom, szerelem és megváltás hangjai olvadtak harmóniába. Hans Rochus meg se mozdult. Csukott szemmel érezkedett egy székbe és füle szomjasan itta be a csodás hangokat. Ruth most Chopin Nocturnóját játszotta s Hans Rochus sohasem hallotta még külön előadásban: A Nocturno után Ruth szelid, ismeretlen ábrándba fogott, - aztán elkezdte a Mondschein-szonátát.

Hans Rochus oda volt az elragadtatástól. Ruth volna ez, Ruth csakugyan? Dehát honnan venné akkor Ruth e hangokat e lélektelej összhangot, honnan értené meg Beethoven e föl-séges kinyitkozatását? Miért titkolta hát ő előtte, hogy ilyen nemes, finom érző lelke van?

Hans Rochus akkor se mozdult, mikor Ruth felkelt és otthagya a zongorát. Hallotta Ruth ruhájának suhogását.

- Te itt vagy? - Retten vissza Ruth és hiába próbálta meg, hogy újra felöltse régi, közömbös kifejezését. Ez az arc nem tudta többé megcsalni Hans Rochust. De a gróf nem akarta hogy felesége megdudjon valamit abból, hogy minő mély bepillantást nyert lelkébe.

- Igen, jó ideje itt vagyok már, hallgattam játékokat.

- Azt hittem kimentél az állomásig.

- Csak a park kapujáig mentem.

- Nem tudtam.

- Különböben talán nem is játszottál volna?

- Természetes hogy nem.

- És miért nem?

- Tudom, hogy nem szeretted a zongorázást.

- Ugy, honnan tudod?

- Tőled. Milyen indulatos voltál a multkor is Friederika von Lutich játékaért.

- De hisz oly hamarisan játszott hogy a hajam is égnek

A TENGERSZEM TÜKRE

mei mögött mást keresni, mint különböző nyugodtságot és gondolathányt.

Megelégedtek azzal, hogy Ruth a külső dolgokban legalább kifogástalanul teljesíti kötelességét.

A tavasz sok dolgot adott a fiatal gazdának és a házastársak még jobban elzárkóztak egymás elől. De ha Hans Rochus a gazdasági dolgairól beszélt, Ruth mindig barátságos érdeklődéssel hallgatta végig. Néha kijött hozzájuk Ravenport Péter és a tábornokné Hildával. Hans Rochus volt pajtásai is be-betértek egy-egy sétalovaglás alkalmával.

Ruthon idővel valami nyugtalan ábrándozás vett erőt. Ha férje nem volt otthon, izgatottan járt fel's alá a csöndes teremben, vagy lement az istállóba, hogy megveregesse férje kedvenc lovanak Ramironak a nyakát ha pedig erdőről-mezőről várta haza az urát, a függöny mögé állt s onnan leste, mint lovagol be férje az udvarra, hogy száll le a lórlól - de ha férje bejött a szobába, Ruth megint hideg, nyugodt közömbösséget mutatott s szemé fátyolozott volt és élettelen.

Egy májusai napon mikor Hans Rochus az erdőben lovagolt, hirtelen megpillantotta Ruthot, egy fatörzshöz támaszkodva. Hans Rochus kedvteliséssel nézte Ruth bájos alakját. Most vette észre, milyen szép és kedves asszony a felesége. De még nem is látta Ruthot vidámmak, nevetőnek, merengő s lelkes szeműnek, mint e pillanatban. Ugy tetszett, Ruth a madarak csi-csergésére ügyel. Hans Rochus nem tudta róla levenni a szemét. Miért néz így most Ruth? Miért oly közömbös máskor?

Miért nem tud vele szemben is ilyen bájosan gyöngő lenni. Hiszen mennél nagyobb szeretettel közeledett hozzá a férje, annál hidegebb lett Ruth. Hans Rochus kereste e rejtély nyitját és nem találta meg.

Ramiro egyet szorított erre Ruth főreztent ábrándozásából. A nevetés elmúlt az arcáról, szemé fátyolos lett és hideg.

- A férje elé ment leomló fehér ruhájában.

- Bienen korán? - kérdezte nyugodtan.

- A lóhoz lépett és megveregette a szep állat nyakát.

- Gyönyörű állat ez a Ramiro.

- Ugy tetszik, Ramiro is jól tudja azt. Nézd, milyen büszke. Miért nem tanulsz meg te is lovagolni Ruth?

- Ehhez nem vagyok elég bátor.

Kanada Magyar Újság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont., Canada.

Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.

375 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 23747.

Szerkesztő: **BACSKAI P. BELA** Editor

Nagyobb hirdetések árát kívánjuk azonnal küldeni a kiadóhivatalt. Rates on advertisement contracts furnished on request.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Kanadában 1 évre \$3.00, Félévre \$1.50 Külföld \$4.00
Subscription in Canada 1 year \$3.00 half year \$1.50
To foreign countries 1 year \$4.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Háromszori kiadás \$1.25. Különbe Money Orderen vagy átutalással a kiadóhivataltól.

OLVASÓINK FIGYELMÉBE! Apróhirdetéseink között megvárjuk, hogy két vagy több hirdetésünk címe azonos. Kérjük tehát olvasóinkat a feltüntetett nevre nagyon vigyázzanak, mert a hirdetés csak a saját nevükre érkezett rendelésként válhathatk feltehetőleg.

KÜLDJÖN BE \$1.00-t és mi annak ellenében bérmentve küldünk önnek 3 tucat importált Modiano Club cigarettapapírt. Vagy \$1.00-ért bérmentve küldünk egy font különleges finomra vágott cigarettadobányt, a vagy durvára vágott pipadobányt. Továbbá \$1-ért bérmentve küldünk 3 font különleges minőségű kevert nyers leveles dohányt. CALGARY TOBACCO CO. 424-8th Ave. East CALGARY, Alta.

HAZASSÁG céljából szeretnék megismerkedni hozzáillő leánnyal vagy ösvegyvel. 32 éves, ösvegy magános ember vagyok, pár év nem házas, hozományt nem várok. Biztos állandó munkám van. Érdeklődők fényképeket "BOLDOG" jelzéssel a kiadóhivataltba kérem. 375 Hargrave St. Winnipeg, Man. 52-2

35 ÉVES független nő vagyok, házasság céljából szeretnék levelezni hozzáillő férfival, aki fényképesítés után kölcsönös megismerés esetén Kanada kihozata. Cím: Balogh E. telka, IX ker. Úlló ut 85 I. em. 18. Budapest, Hungary, Europe. 1-3

KEZDŐ farmer, 25 éves fiatal ember vagyok, megismerkednék 16-30 év közötti nővel, lehetőleg kevés hozományjal. Hitelezéseket nem tartom. Csakis fényképes levelekre válaszolok. T.M. BOX: 7 Mapova, Alta. 53-2

A NOBEL-DIJAS ORVOS-PROFESSOR FELAKASZTANA A POLITIKUSOKAT

Warbourg svéd orvostanár, a Nobel-díj idej nyertese egy nyilatkozatában kijelentette, hogy mennél nagyobb szakadékok ásnak az egyes nemzetek között a politikusok, annál lekeesebben hidalják át ezeket a szakadékokat a tudósok, akik nemzetközi alapon dolgoznak együtt.

A politikusok a tudomány legnagyobb ellenségei — mondotta a professor — ha valaki megkérdézi tőlem, hogy miképpen lehetne a legjobban biztosítani a tudomány virágzását, akkor csak azt felelhetem, fel kell akasztani a politikusokat. — A Nobel-díjas tudós kijelentése mély hatást keltett.

NAGYON SZEP KARACSONYI AJANDEKHOZ JUTHAT DÍJMENTESEN, HA LEGALÁBB 100 AMERIKAI, VAGY KANADAI MAGYAR PONTOS CIMÉT NEKEM BEKÜLDI.

M. WIDDER

BUDAPEST, 62. POSTAFIÓK 45.

„Európa étterem”

ELSGRENDU MAGYAR, NEMET KONYHA, CUKRASZÜTEMENYEK, ÁLLANDÓAN BARMILYEN MENÜVISEGBEN KAPHATÓK.

Az üzlet nyitva reggel 6.30-tól este 10-ig.

A magyarság szives pártfogását kéri:
BAYER és SZABÓ TORONTO, Ont.

LUKÁCS LAJOS TELEPÍTÉSI IRODÁJA

10518-96th St. Phone 21-28 EDMONTON, ALBERTA.
Pénzküldést legújtabb díjzabás mellett gyorsan eszközöl. Kérjen árjegyzéket. Alberta legjobb felváltó farmjánál is lam kaphatók. Házjegyek részletfizetésre is. Beutazási engedélyt beszerző családja részére. A Kanadai Magyar Újság képviselője; előfizetéseket és hirdetések felvételét, címváltozásokat eszközöl.

Kiadóhivatali üzenetek

A jövőben a beküldött előfizetéseket egy centes levelezőlapra fogjuk nyugtázni melvre csak a címet írhatjuk. A lejárt ut dátumát mindenkor a címszalagon jelezzük.

SAL. GOLDSTEIN

I. VERPELETI UT S. BUDAPEST, HUNGARY.

HA REUMÁJA VAN

VAGYA EZT KI

75 centes doboz ingyen bárkinek, aki reumás!

Mindenki, aki reumában szenved, azonnal írjon F.H. Delano alatti címre egy 75 centes, de próbaképpen teljesen ingyen kiküldött orvosságért. A portmentesen kiküldött csomagok ban részletes utasítás mellékelünk arról, hogy miként szabadulhat meg ettől a rettenetes betegségtől. Erreket vették már igénybe ezt a gyógy módot teljes sikerrel.

Miért szenvedne még tovább? Ez a gyógyítási mód elősegíti a mérges anyagoknak a szervezetből való távozását azáltal, hogy állandó működésre készíti a májat, rendszeressé teszi az emésztést és megakadályozza minden olyan rendellenességnek a képződését amely reumát kialakulására vezet. Ebből következik, hogy a fájdalom a legtöbb esetben szinte pillanatok alatt "elolvad" amint Delano gyógyítási módját alkalmazzák.

INGYEN

DELANO REUMA ORVOSSÁGA

Költözködési gondok

Egy állatkereskedésbe beállt egy férfi. — Legyen szives adjon nekem 22 000 polokát. — Micsodát kérem!? Polokát? — Igen 32.000 polokára volna szükségem. — De mit miért? Hogy jut ilyesmi az eszébe? — A hónap elsején költözködöm és a háziúrtól szigorú levelet kaptam, hogy a lakást pontosan olyan állapotban adjam át, mint ahogy átvettém.

FELHÍVÁS TELEPEDNI SZANDEKOZÓKHOZ

Mielőtt farmvételbe belemennének, forduljanak bizalommal a

BROOKSI MAGYAR IRODÁHOZ

Ez csak egy levél megírásába kerül, de talán egész élet bosszúságától óv meg. — Farmok eladása, zöldéskertészetek, öntözberendezések és anélkül Teljes irodai szolgáltatás. Pénzküldés, Okmánykezelés. Beutazási engedélyk. Házjegyek.

DEMETROVITS DEZSŐ

Brooks, Alberta

A MONTREALI KELEN BANKHÁZ LIMITED HIREI:

A legutóbb megtartott sorozás eredményeként első díjat nyert a 12702 szám. Díjat nyertek továbbá: 16280, 16231, 14436, 16225, 12458, 13749, 15725, 15203, 14466, 14949 13519 12683, 16490, 12585, 14833, 13754, 15579 12612, 12964, 13146 16152, 12676, 12363 12734, 12851, 13017, 12716, 12812, 16176 számok tulajdonosai. (Hirdetés)

DITTON A.

Winnipegben 229 Austin St alatt valódi OHAZAI műkésztés műhelyt nyitott és a legfrissebb munkákat jutányos áron váltja, garanciával. Borotva 50c. Házjegykép. 75c. Ollók 25-35c

ALEX. A. KELEN IRODA

ISMÉT VEZET A PÉNZKÜLDÉSI DIJZABÁS LESZÁLLÍTÁSÁBAN

HASONLITSA ÖSSZE AZ ALATTI DIJZABÁST AKÁRMELYIK IRODA DIJZABÁSÁVAL ES GYZÖDJEK MEG SZEMÉLYESEN, HOGY ÖLCSÖBBAN SENKI ALTAL SEM KÜLDHET HAZA PÉNT MINT EGYSZÖL CSAK MIÁLTALUNK

AMERIKAI DOLLARKÜLDÉSEK DIJZABÁSA:

5 dollár	5.40	100 dollár	101.00
10 "	10.80	150 "	151.50
15 "	15.60	200 "	202.00
20 "	20.70	250 "	252.50
25 "	25.70	300 "	303.00
30 "	30.70	400 "	404.00
40 "	40.80	500 "	505.00
45 "	45.80	600 "	606.00
50 "	50.80	800 "	808.00
60 "	61.00	1000 "	1010.00
70 "	71.00	2000 "	2015.00
80 "	81.00	3000 "	3020.00

FENTI ÁRAK AMERIKAI DOLLARBAN ÉRTENDŐK.

PÉNGG, KORONA, DINAR ÉS LEI KÜLDÉSEIT A MINDENKORI NAPI ÁRFOLYAMON SZÁMOLJUK EL. EZEN ÁRFOLYAMOK GARANTÁLTAN ALACSONYABBAK, MINT BARMELY BANK VAGY PÉNZKÜLDŐ IRODA ÁRFOLYAMA.

KABELDÍJ CSAK 25 CENT.

ÍRJON MEG MA AZ ÚJ PÉNZKÜLDŐ IVEKERT ES GYZÖDJEK MEG SZEMÉLYESEN, HOGY ÖLCSÖBB, GYORSABB ES BIZTOSABB PÉNZKÜLDÉS NINC, MINT A MIENK.

HAJÓJEGYEK KÖZZEGYÖZI OKIRATOK HAJÓJEGYEK RÉSZLET FIZETÉSERE OHAZAI BEVANDORLÁSI ENGEDÉLYEK

ALEX. A. KELEN LIMITED MONTREAL, QUE.

COURTHS-MAHLER

— Kár. Jól festenél lovon. Anyám is egyszerű lovasnő volt.
— Ó vidéken nevelkedett.
— Igen, ilyen vidéken, mint ez is. Tulajdonképpen hogy érzed magad Rochsbergben?
— Oh nagyon jól. A tavasz itt gyönyörű.
— Ugy-e? Szép, nagyon szép az én otthonom. Ha arra gondolok, hogy itt kellett volna hagynom! Oh Ruth ha kifejezhetném hálámot neked!
Kezet csókolt Ruthnak, de Ruth elkapta kezét.
— Ne, beszélj róla. Te semmi köszönettel nem vagy adó som.
Ez győztörte legjobban Ruth szívét. Hans Rochus azt hiszi hálával tartozik neki és minden gyöngédsége csak e hála levonása volt s ha tudná, hogy e hálával nem is tartozik, gyöngédsége egyszerre megvételbe és haragba menne át, amiért kénytelen volt a nemszeretett asszonyt feleségül vennie.
Némán lépkedtek egymás mellett hazafelé menet. Hans Rochus kutatva-keresve figyelte felesége arcát. Hova lett róla a vidám mosoly?
— Nem érzed magad nagyon egyedül Rochsbergben? — kérdezte tőle hirtelen.
— Nem soha. Atyám háza még csöndesebb volt.
— Ha akarod elhivom Hildát egy pár hétre.
Ruth nem nagyon örült ennek a kilitásnak. Hildát, menél jobban megismerte, annál kevésbé szerette. De sose mutatta ezt nehogy megsértse Hans Rochus rokoni érzelmét.
— Várjunk a meghívással nyárig. Akkor Hilda is több szórakozást találhat itt.
— Csak miattad ajánlottam, édesem.
— Miattam ne aggodj. Én megtalálom a szórakozásomat. Nincs szükségem nagy társaságra.
— Mit csinálsz tulajdonképpen egész nap, mikor órák hosszat egyedül vagy?
— Oh! mindenfélét. Különböző egy kéresem is volna.
— Már előre is megígérek mindent, hiszen olyan ritkán kérsz valamit.
— A park tulsó végén van egy kis pavillon, melyet köröskörül veranda szegélyez, ahonnan elragadó kilátás nyílik a tóra

A TENGERSZEM TÜKRE

és a völgyre. A pavillon belseje gyönyörűen van berendezve, akár egy előkelő hölgy boudoirja.
— Ah! anyám rememelaka! Kedvenc tartózkodási helye volt szegénynek. Halála óta zárva van.
— Ha nem tartaná a kegyelet ellen valónak, szeretném a pavillont ismét rendbe hozatni s a nyáron át ott tartózkodhatnék, mint régen édesanyám.
— Természetes, hogy nem sértheti a kegyeletet ha izléseid épp olyan, mint édesanyámé volt. Csak mondd meg, hogy mit akarsz változtatni rajta.
— Milyen barátságos vagy hozzáam.
Hans Rochus megragadta Ruth karját.
— Lehet-e hozzád más az ember, mint barátságos?
Ruth-lesütötte a szemét. Arca ismét közömbös lett és nyugodt.
A kastélyban Ravenport Pétert találták. Ruth, aki mint férje is észrevette, igen tartózkodó volt atyjával szemben, ebéd után gyorsan visszavonult hogy a kisszalónba menjen ahol leánykori szép hangversenyzongorája állt. Azt hitte, férje nem szereti a zenét s azért csak olyankor játszott, ha a férje távol vagy valamely messzeeső szobában volt.
Már az intézetben zongoraművésznőnek ismerték el, de Ruth nem dicselkedett ezzel senkinek. Sőt hájtott s fel és alá járt a szobában. Oh, már nem volt a hideg, érzéketlen Ruth. Arca olyan asszonyé volt kinek lelkében ellentmondó érzelmek dúltnak. Szobája magányában levette a nyugalmat hideg álarát. Végre iróasztalához lépett, egy nyálbapapírt vett elő, leült és írni kezdett. Lelkes szép szeméi bvilágították nemes arcát. Vajlon mit szót volna Hans Rochus, ha őt így látta volna?
* * *
Egy nyári szép napon ismerős tisztí családok látogattak el Rochsbergbe. Vidám mulatság közben telt el a nap s mikor a vendégek estefelé hazakészülöttek, Hans Rochus odakiáltott feleségének, aki a szabadlépcső legfelső fokán állott:
— Ha megengeded elkísérem a vendégeket.
Ruth azt gondolta magában, hogy férje körülbelül egy óra hosszat marad od s ezt az időt arra akarta főlháználalni, hogy szives szerint kimuszikálja magát.
De férje csak a park kapujáig kísérte vendégeit és hama

MAGYAR BILLIARD-HALL MONTREALBAN

1603 St. Lawrence Blvd. SZIVES PÁRTFOGÁST KER VARGA JÁNOS

MAGYAR HENTES ÜZLET

ALEX'S MEAT MARKET 642 Logan Ave Winnipeg, Man. 460 King St & Dufferin sarok
-Raktáron tart friss sertés, marhahúst, óhazai minőségű kolbászokat, füstölt szalonnát, hajat, zsírt, tojást, édes nemes paprikát. Nagyobb rendeléseket házhoz, vidékieket Manitoba területére utánvétellel (COD.) szállítok. Szives pártfogást kér ZEMNICZKY ELEK tulajdonos

ALLATÁRAK

GÖBÖLY	
J6	4.50 — 5.50
Közepes	3.50 — 4.00
Silány	2. — 2.
VAGÓ MARHA	
J6	4.50 — 5.50
Közepes	3.50 — 4.00
BIKA	
J6	1.50 — 1.75
Silány	1.00 — 1.25
ÖKÖR	
J6	2.00 — 2.50
Silány	2.00 — 2.50
BORJU	
J6	6.00 — 7.00
Közepes	2.00 — 3.00
SERTÉS	
Válogatott	3.75 — 5.75
Nehéz	3.25 — 3.25
Kénnnyű	3.00 — 3.00
No. 1 koca	3.00 — 3.00
No. 2. koca	3.00 — 3.00
BARÁNY	
J6	5.50 — 5.50
Silány	4.00 — 4.25
BIRKA	
J6	2.00 — 2.00
Silány	1.00 — 1.00

EMPIRE HOTEL

A magyarok találkozó helye EDMONTONBANI! 10246 96th St. Telefon 25075 Jutányos árak, pontos kiszolgálás, csengőszóigátat minden egyes szobában!

Tözsde

Az a heti winniepei helybeni árák a következők:
BUZA — No 1 \$0.60 No 2 \$0.56 No 3 \$0.51% No 4 \$0.46% No 5 \$0.43%
ZAB — No 2 C W 30 No 3 C W 27
ARPA — No 2 C W 42% No 3 C W 40
LEN — No 1 N C W \$0.97% No 2 C W \$0.93% No 3 C W \$0.77%
ROZS — No 1 \$2 C W 43 No 3 C W 41.